

Г. ПРАЛЕН

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ

И. К. ЩАЙН

ЖАН ТАРДЬО

КАРЛ ВИЛХЕЛМИ

Е. ТЕНС

ЕДГАР УОЛЕС

ДЖЕК ФОКС

ДЖОН УИЛЯМС

Кратки криминални
разкази

КРАТКИ КРИМИНАЛНИ РАЗКАЗИ

chitanka.info

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ

ЛЪВСКАТА ГРИВА

РАЗКАЗВА ШЕРЛОК ХОЛМС

Тази много странна история стана през лятото на 1907 година. Тогава аз живеях в една малка вила близо до морето. Моят живот беше много спокоен. Готвачът ми и аз бяхме единствените обитатели на къщата и градината. Ние нямахме посетители освен моя добър приятел д-р Уотсън, идващ често да ме види. На половин миля от моята вила се намираше училището „Гейбъл“, където Харолд Стакхърдс — директорът, и другите учители приемаха студенти и ги подготвяха за различни професии. Между Стакхърдс и мен съществуваха дружески отношения и той беше само стар съсед, който някога ме посещаваше вкъщи.

Един ден на края на юли се появи страшна буря. Вятърът беше много силен и вълните се издигаха високо в подножието на скалите. Валеше цял ден, но вечерта вятърът стихна. Следващата сутрин времето отново беше хубаво. Морето беше спокойно. Беше отлив, но имаше вълни в дълбоката лагуна под скалите. Невъзможно бе да се седи вкъщи в такава хубава сутрин и аз реших да направя една разходка по пътеката, която минаваше край брега. На малко разстояние от скалите ме догони Харолд Стакхърдс.

— Какво утро, г-н Холмс! — извика той, махайки ръце във възбуда.

— Много хубаво! — отговорих аз. — Виждам, че отивате да се къпете, нали?

— Да, Макферсън отиде да се разхожда под брега преди 15 минути и аз отивам да се присъединя към него.

Макферсън беше един от учителите. Той беше млад и много добър плувец независимо от това, че страдеше от слабо сърце.

— Аз ще дойда с теб! — казах аз.

Ние продължихме нататък и внезапно Стакхърдс извика:

— Тук е бил Макферсън!

— Какво се е случило с него? — с изненада извиках аз. — Той се е движел като пиан.

Младият учител, който се беше появил като подлудял на няколко крачки по пътеката, внезапно вдигна ръка и с един ужасен вик падна по лице. Ние стремително се втурнахме и го обърнахме по гръб. Той се стараеше да каже нещо но ние не можахме да го разберем. Най-после той се полуповдигна от земята и отрони няколко думи много неясно.

„Лъвовата грива“ — ето всичко, което можахме да разберем.

Миг по-късно той беше мъртъв. Стакхърдс стоеше до него вцепенен от ужас, но аз не загубих време и бързо се наведох надолу, за да видя тялото на бедния млад мъж. Той беше облечен само с едно сако и панталони и имаше една монета в обувките на неговите крака.

— Погледни това, Стакхърдс! — извиках аз, когато свалих палтото от тялото. Тъмночервени линии покриваха гърдите и гърба на умрелия мъж и имаше кръв на неговата долна устна и брадичка. Лицето му беше изкривено от болка.

— Някой го е бил, преди да умре! — прошепна Стакхърдс в ужас.

— Но кой ли е могъл да причини тази жестока смърт? — извиках аз, когато коленичих до тялото. — Имал ли е той някакви неприятели?

Стакхърдс нямаше време да отговори, защото се появи ново лице. Това беше Ван Мърдок, учителят по математика. Той беше един висок, мургав мъж, винаги мълчалив и мрачен. Той нямаше приятели и другите учители не го обичаха заради неговия темперамент. Когато Мърдок видя тялото на бедния млад човек, той беше съвсем потресен.

— Бедният! — извика той. — Какво мога да направя? Какво да помогна?

— Вие не можете да помогнете на умрелия човек — отговорих аз. — Но вие можете да ни помогнете. Бяхте ли с него? Можете ли да кажете как живееше?

— Аз бях закъснял тази сутрин и затова не отидох да се разхождам по брега. Тъкмо идвам от училище. Какво мога да направя?

— Изтичайте до полицейския пост и кажете какво се е случило — извика Стакхърдс. — Аз ще ви чакам тук.

Когато Мърдок замина, аз огледах брега. От мястото, където бях застанал, можах да видя, че той е съвсем безлюден.

— Аз ще отида да разгледам внимателно брега и пясъка — казах аз на Стакхърдс и слязох бавно долу на пътя, който водеше към морето. Тръгнах по следите на Макферсън, за да мога да виждам ясно пясъка и те ме заведоха до една скала, от която видях неговата кърпа. Тя беше съвсем суха.

„Мъжът даже не е влизал във водата — помислих си аз. — Той не е измокрил своята кърпа.“ Огледах отново пясъка и се приближих до лагуната под скалата. Видях само Макферсъновите следи. Нямаше никъде други. Всичко наоколо беше мълчаливо.

„Това е, разбира се, един много странен случай, независимо от това, че фактите са съвсем ясни — казах си аз, като се завръщах бавно. — Макферсън е бил на пясъка не повече от 15 минути. Той не е влизал във водата, а се е приготвял да се къпе. Не е употребявал своята кърпа, защото тя е съвсем чиста. Никой не го е бил, защо да умре? Защо? Къде да търсим убиеца?“

* * *

Когато се завърнах на мястото, където бедният учител лежеше, заварих малка тълпа хора, заобиколили тялото. Селският полицай също беше там. Когато той ме видя, въздъхна с облекчение:

— Аз ще бъда много доволен да притежавам вашите съвети, г-н Холмс.

— Изпратете за доктор веднага и не позволявайте на никого да го мести — казах аз. — В това време ние ще обискираме джобовете на умрелия мъж. Може да намерим нещо, което да бъде от полза занапред.

Минута по-късно носна кърпа, джобно ножче и малък калъф бяха поставени пред мен от полицаия.

— Това е всичко, г-н Холмс! — каза той.

Аз отворих калъфа и видях едно листче хартия в него. Разтворих го и прочетох следното: „Аз ще бъда на пясъка! Моди“.

— Да, ние трябва да намерим коя е тази Моди! — казах на Стакхърдс, когато отново поставих записката в калъфа. — Да претърсим стаята на Макферсън. Може би там ще намерим някои други писма от тази жена. В това време е необходимо хубаво да се

огледа мястото в подножието на скалите. Аз сега ще отида до вкъщи и ще се опитам да измисля нещо.

Час по-късно Стакхърдс пристигна във вилата ми.

— Аз намерих четири сериозни писма от госпожица Мод Белами в писалището на Макферсън — каза той. — Изглежда, че те са много добри приятели, г-н Холмс! Не можах да ви донеса тези писма.

— Как мислите, дали те са се обичали?

— Няма съмнение за това. Не можах да разбера защо младата лейди е искала да срещне Макферсън на пясъка, където има обикновено много хора. Само случайно никой от неговите ученици не е бил там тази сутрин.

— Имало ли е такъв случай? — попитах аз.

Стакхърдс помисли за момент.

— Сега си спомних, че г-н Мърдок им даде работа по време на закуската — каза той. — И те не можеха да отидат, преди да я свършат.

— Аз бях разбрал, че Макферсън и Мърдок не са добри приятели — споменах аз.

— Не, не! Те бяха в дружески отношения.

— Но аз си спомням, че вие ми бяхте казали нещо относно спора им за едно куче, което принадлежало на Макферсън. Мърдок имаше лош характер и го беше изхвърлил през прозореца.

— Това беше отдавна — отговори Стакхърдс. — Не, не, казвам ви, те действително бяха приятели.

— Добре, предполагам, че са били. Сега — какво знаете за момичето. Познавал ли го е той?

— Всички я познават, защото тя е много красива.

— Но коя е тя?

— Тя е дъщерята на стария Том Белами. Той и неговият син Уилям са собственици на всички лодки в тази област (той беше рибар, но сега е състоятелен човек). Те живеят в село Фулуард.

— Тогава да отидем там веднага — извиках аз. — Това посещение може да ни помогне да разкрием мистерията за смъртта на Макферсън. Той беше много познат в тоя край. Ако видим нещо в тях, ще можем да се натъкнем на повода за престъплението и ще помогнем да се открие престъпникът.

След половин час ние пристигнахме в селото.

— Това е къщата на Белами — каза Стакхърдс. — Не е лоша за човек, който е започнал без нищо... О, погледнете тук!

В този момент вратата на къщата се отвори и един висок мъж излезе оттам. Беше Мърдок, учителят по математика.

— Здравей! — поздрави го Стакхърдс.

Мърдок кимна с глава и продължи нататък, но директорът го спря:

— Къде отивате вие? — попита той.

Лицето на Мърдок почервения.

— Това е моя лична работа, господине, и аз няма да ви отговоря нищо — каза той.

Чувайки това, Стакхърдс излезе вън от себе си.

— Това не е за първи път, г-н Мърдок, да ми отговаряте така грубо, но този път ще бъде последен. Вие ще напуснете училището толкова бързо, колкото е възможно — просъска той сърдито.

— Това беше и моето желание — отговори Мърдок хладно. Днес изгубих единствения си приятел, който имах тук.

С тези думи учителят по математика продължи пътя си.

— Това е невъзможен човек — извика Стакхърдс.

— Странно е, че той ни напуска така бързо след смъртта на Макферсън — казах аз замислено. — Добре, хайде да влизаме. Господин Белами трябва да е вкъщи. Може би той ще хвърли светлина върху тази история.

Бащата на Мод беше човек на средна възраст с червена брада. Той изглеждаше доста сърдит, когато ние го посетихме.

— Аз не мога да ви кажа нищо за тая работа — промърмори той. — Мод няма майка и моят син и аз сме само като настойници. Ние не обичаме тези писма и срещи. Младият господин нямаше да се ожени за нея.

В този момент Мод влезе в стаята и с широко отворени очи застана до вратата. Тя действително беше красива.

— Аз знам всичко, г-н Стакхърдс — каза тя спокойно. — Мърдок беше преди малко тук и ми разказа всичко. Действително ще ви кажа всичко, за да помогна на криминалната полиция да намери престъпниците.

— Аз ти казах, Мод, да не се месиш в тая работа — ядосано извика нейния брат, влизащ в стаята с почервеняло от гняв лице.

— Това е моя работа, Уилям — каза сестра му рязко. Тогава тя се обърна към мен. — Аз ще направя всичко, за да ви помогна, само намерете престъпниците, г-н Холмс.

— Защо вие казвате престъпниците? — запитах аз. — Нима мислите, че те са няколко?

— Фит Рой (Макферсън) беше много храбър и силен независимо от това, че имаше слабо сърце. Никога един човек не би могъл да го пребие до смърт.

— Ако вие действително искате да ни помогнете, госпожице Мод — казах аз, — не бихте ли могли да ни разкажете нещо за бележката, която намерихме в джоба на умрелия?

— Не, това не е тайна! — отговори Мод. — Ние искахме да се оженим, но решихме да пазим в тайна известно време нашето решение.

— Защо не ми каза нищо за това? — извика нейния баща.

— Вие бяхте винаги против Макферсън — рече тя. — Аз не можех да ви говоря за него. Доколкото се касае до срещата на пясъка, тя е в отговор на това.

С тия думи момичето извади една бележка от джоба си и ми я подаде. Тя беше къса: „Моя скъпа! Старото място на пясъка след залязването на слънцето във вторник. Ф.М.“

— Вторник е днес — промълви Мод и нейните хубави очи се изпълниха със сълзи.

Аз погледнах плика.

— Тази бележка не е пускана по пощата. Кой ви я донесе?

— Този въпрос няма никакво отношение към случилото се и аз няма да ви отговоря — изрече Мод спокойно, но твърдо.

— Мислите ли, че Макферсън имаше някакви неприятели? — запита Стакхърдс след един миг на мълчание.

— Нямам никакви причини да мисля така — отговори тя.

— Още един въпрос, ако обичате! — добавих аз. — Беше ли г-н Мърдок един от вашите поклонници?

Момичето се изчерви.

— По едно време и аз мислех така. Но всичко свърши, когато той разбра, че Макферсън и аз се обичаме.

— Ван Мърдок е много странен човек — казах на Стакхърдс, когато напуснахме къщата. — Аз трябваше да разбера, че може да

очакваме изненади от него. Ние трябва да се опитаме да намерим повече сведения за неговия характер и живот. При първия удобен случай обискирайте неговата стая така, че той да не може да разбере.

Мина една седмица, но събитията не се изясниха. Ние претърсихме стаята на Мърдок без никакъв резултат. Ходих на брега няколко пъти, премисляйки всички детайли отново и отново, но без някакво ново заключение. Не видях нещо, което може да изясни мистерията за смъртта на Макферсън. Даже моето въображение не можеше да ми помогне в този случай. И тогава узнах за кучето.

Една сутрин моята стара прислужница влезе в стаята със закуската. Тя изглеждаше много изплашена.

— Чухте ли за кучето, господарю? — попита тя.

— Какво куче? — отвърнах аз, гледайки я с изненада.

— Кучето на господин Макферсън!

— Да, и какво е станало?

— Животното бе намерено умряло на пясъка на същото място, където почина неговият господар.

„На същото място“ — тези думи се забиха в паметта ми.

— На същото място — си казах наум. — Защо този пясък е така фатален? Възможно ли е...?

Една идея се беше появила бавно в главата ми. Привърших бързо закуската си и няколко минути по-късно бях на път за „Гейбълс“. Намерих Стакхърдс в неговото училище.

— Какво щастие, че ви виждам, скъпи Холмс! — рече той, когато ме видя. — Имам нещо за вас. Двама от нашите ученици намерили тялото на Макферсъновото куче близо до подножието на скалата рано сутринта и го донесоха вкъщи.

— Моята икономка ми разказа това — отговорих аз. — Искам да видя тялото. Къде е то?

— Положено е на могилата — каза Стакхърдс. — Елате да го разгледаме. Ние прегледахме тялото на кучето много внимателно. То беше съвсем вкочанясало и лапите му бяха странно изкривени.

„Кучето е било дълго време в агония“ — помислих си аз.

От училището отидох на пясъка и се приближих към скалата близо до лагуната. Мястото беше пусто и нямаше никакви следи от живот. Видях малки кучешки стъпки около скалата.

Дълго стоях на това смъртоносно място, мислейки усърдно. Струваше ми се, че съм близо до разрешението на мистерията. Най-после станах и тръгнах бавно към вилата си. Неочаквано в мен като мълния се появи една мисъл.

В двора се запътих направо към чардака, пълен с всички видове стари книги. След известно време намерих това, което исках и отидох в стаята си с една малка книжка.

Тази нощ си легнах да спя много късно.

* * *

Рано на следващото утро бях на крака и се готвех да отида на пясъка, когато пристигна полицейския инспектор.

— Извинете, че ви безпокоя, господине — каза той, — но искам да имам вашето мнение. Въпросът е: трябва ли да проведе арест или не?

— Вие говорите за г-н Мърдок? Имате ли нещо против него?

— Да, господине! Всички факти говорят против него. Защо той си отиде толкова бързо? Ако той не е убил Макферсън, то кой ли е направил това?

— Ако вие искате моето мнение, инспекторе — казах аз, — мога да ви кажа, че няма достатъчно основание за това. Съветвам ви да почакате малко. Може би след половин ден ще хвърля малко светлина върху тази странна история.

— Бих искал да прочета вашите мисли, г-н Холмс. Може би престъпниците са Белами и неговият син? Те не обичаха бедния Макферсън.

— Не! Аз не ще ви кажа нищо, докато не съм напълно сигурен — казах със смях. — Сега, инспекторе, всеки вече може да гледа собствената си работа. Елате тук към...

Нямах време да довърша моето предложение, защото вратата се отвори и Ван Мърдок влезе в стаята. Стакхърдс влезе след него. Лицето на Мърдок беше смъртно бледо. Неговите дрехи бяха в безпорядък и той едва се държеше на краката си.

— Бренди! — изпъшка той и седна на дивана.

— Бързо му дайте малко бренди — извика Стакхърдс — или той ще умре!

След брендито Мърдок се почувства малко по-добре. Той свали с мъчително изпъшкване своята риза и ние видяхме червени линии по целия му гръб.

— За бога, масло, опиум и морфин! — извика той. — Това страдание е непоносимо.

Беше невъзможно да се попита за нещо нещастния човек. Ние направихме каквото можахме, за да му помогнем, и няколко минути по-късно той потъна в тежък сън. Тогава Стакхърдс се обърна към мен. Той беше пребледнял като мъртвец.

— Какво е това, г-н Холмс? — попита той. — Какво е това?

— Къде го намерихте? — запитах на свой ред аз.

— Долу на пясъка. Точно където умря Макферсън. Аз мисля, че случая с Мърток е подобен, обаче неговото сърце не е така слабо, както сърцето на приятеля им.

— А видяхте ли го във водата?

— Аз бях доста далече от лагуната, когато чух неговия вик. Той не беше във водата, но беше до нея. Втурнах се към него, помогнах му да облече дрехите си и го доведох тук. О, Шерлок! Разбирате ли нещо от тая ужасна мистерия?

— Аз мисля, че мога да я изясня, Стакхърдс — проговорих аз. — Ти и инспекторът ще дойдете сега с мен на пясъка и ще се опитам да ви доставя убиеца.

Оставяйки Мърдок под опеката на моята прислужница, ние се затекохме към пясъка. Приблжихме се до фаталната лагуна и аз тръгнах бавно покрай водата. Моите приятели ме наблюдаваха в мълчание. По-голямата част от лагуната беше тиха и спокойна, но водата под скалата бе 4 или 5 крачки дълбока. Аз се разхождах само по линията на скалата покрай лагуната и гледах внимателно във водата под мен. Внезапно видях нещо, което изтръгна от мен радостен вик:

— Стакхърдс, инспекторе, гледайте! Ето „лъвската грива!“ — възкликнах аз.

Странният предмет, който забелязах, действително приличаше на сноп разбъркани коси, сякаш грива на лъв. Той лежеше на един издатък на скалата, на три крачки под водата, странно колебаещо се същество с дълги жълти и сребърни разпуснати коси.

— Бързо, Стакхърдс, един камък! — извиках аз. — Ние ще сложим край на тоя убиец.

Имаше едно голямо парче от скалата близо до нас. Ние го хвърлихме във водата и то падна направо върху ужасното животно. Гъста маслена пяна плисна от него под камъка и се издигна бавно на повърхността.

— Какво е това, г-н Холмс? — попита инспекторът. — Аз познавам животинския свят в страната много добре, но никога не съм виждал такова нещо.

— Възможно е бурята да го е прехвърлила от морето — отговорих аз. — Ако вие дойдете с мен до моята вила, аз ще ви кажа повече за това същество.

Половин час по-късно ние влязохме в моята стая. Мърдок се чувстваше по-добре и ние видяхме, че той беше във всякаква опасност, без да се гледа на това, че страданието му беше много силно.

— Аз не мога да си обясня какво ме нападна на брега. Почувствах внезапно една ужасна болка, когато бях на края на водата, и тогава предполагавам, че съм паднал долу.

— Тази книга ще ви разкаже нещо за мистерията на лъвската грива — казах аз, вземайки една малка книга от масата. — Ще ви разкажа всичко за това същество, което е наречено *Syanea Caillata*. По-опасно е да се допреш до неговите коси, отколкото да станеш храна на кобра. Ако видите във водата една разрошена маса от жълти коси, които приличат на жълта грива, припомнете си, че това е *Syanea Caillata*. Това съберете всичките си сили, ако ви е мил животът.

Аз отворих книгата.

— Авторът, прочут пътешественик, описва това ужасно животно с пълно познание. Слушайте какво ще ви прочета от тази книга: „Животното излъчва жълти невидими нишки на една дистанция от 15 крачки. Те достигат до кожата и я правят на червени ивици, които преминават през нервите и спират сърцето.“

— Ето книгата, инспекторе! Вие ще намерите всичко това, описано тук.

— Това е причината за смъртта на бедния Макферсън! — замислено каза Стакхърдс.

— И краят на нашите отношения — продължи Мърдок.

— Не, не Мърдок — обадох се аз. — Само по причина на иска за вашия арест намерих следите.

— Но как научихте вие това.

— Аз чета някои книги по биология и паметта ми е доста силна. Така, когато научих последните думи на Макферсън за лъвската грива, бях сигурен, че знам нещо за това. И така внезапно си спомних за тази малка книга.

— Сега, когато съм свободен от подозрения — каза Мърдок, — мога да ви кажа една или две думи за обяснението на това, което знам, че мислите за мен. Истина е, че аз обичах Мод, но когато видях, че тя обича моя приятел Макферсън, моето желание беше да бъдат щастливи. Те ми се доверяваха и аз носех техните бележки. Аз й казах първи за смъртта на Макферсън, защото исках да направя това колкото е възможно по-нежно. Това е всичко!

Стакхърдс стисна неговата ръка.

— Елате с мен, Мърдок — изрече той сърдечно. — В бъдеще ние ще се разбираме още повече.

— Добре, все едно, вие се справихте с тази мистерия, г-н Холмс! — промълви инспекторът, когато Мърдок и Стакхърдс напуснаха стаята. — Това е прекрасно!

Аз се засмях и ударих с ръка главата си.

— Не, не инспекторе! Аз бях много бавен в началото. Понеже кърпата беше чиста, мислех, че мъжът не е бил въобще във водата. Така не помислих за едно нападение от страна на едно водно животно. *Syanea Caillata* насмалко не ме уби.

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ

МОРСКИ ДОГОВОР

ИСТОРИЯТА РАЗКАЗВА Д-Р УОТСЪН

В моите ученически години имах един приятел на име Пърси Фелбс. Той беше едно много умно момче и винаги получаваше наградите в училище. Неговият чичо беше лорд Холдърс, известен правителствен деятел. Пърси беше два класа по-горе от мен и когато напусна училището, аз загубих следите му. След доста години чух, че Пърси Фелбс заема много добра служба в Министерството на външните работи, но не можахме да се видим, защото и двамата бяхме заети със своята работа.

Така аз бях много изненадан, когато получих следното писмо:

Бриабра — Уокинг

„Мой скъпи Уотсън, аз съм сигурен, че Вие помните Пърси Фелбс, който беше в пети клас, когато Вие бяхте в трети. Може би сте чули, че благодарение на чичо си заемам висока служба в Министерството на външните работи. Всичко вървеше добре, докато една ужасна случка не разруши всички мои планове. Аз не мога да Ви пиша повече, защото съм неподвижен и слаб след двата месеца на мозъчно възпаление, но Вие трябва да се видите с мен. Аз ще Ви разкажа всичко. Моля Ви, намерете и доведете Вашия приятел Шерлок Холмс. Надявам се да ми даде своето мнение, без да гледа на полицейската клауза, която не може, защото бях много болен. Аз съм толкова слаб, че все ще диктувам своите писма.

Ваш стар съученик: Пърси Фелбс“

„Трябва нещата наистина да са много сериозни“, казах си аз, когато вървах по „Бейкър стрийт“. Бях щастлив да намеря приятеля си вкъщи. Той работеше упорито над някакъв химически проблем. Химията беше едно от неговите увлечения.

— А, Уотсън, след един момент ще бъда на твоите услуги — каза той и стана от писалището, прибирайки написаното.

Минута след като влязох, той вече седеше в едно кресло и пушеше любимата си лула.

— Аз се надявам, Уотсън, че има нещо интересно за мен. Какво е? — попита Холмс.

Аз му подадох писмото и той го прочете с голямо внимание.

— Това не ми казва нищо полезно — промърмори той, — но жената, която е писала писмото, е човек със силен характер.

— Защо мислите, че писмото е написано от жена?

— Аз съм напълно сигурен в това — отговори той. — Разбира се, че ще дойда с вас. Ние можем да отидем да се видим с вашия приятел.

Половин час по-късно ние бяхме в Уокинг. Бриабра не беше близо до гарата. Това беше една висока къща с градина пред нея. Един пълен мъж на около 50 години излезе от вратата. Той имаше много червени бузи и весели очи.

— Аз съм много доволен, че вие пристигнахте — каза той, здрависвайки се с нас. — Бедният Пърси ще бъде щастлив. Той каза, че вие сте неговата последна надежда. Баща му и майка му ме помолиха да ви посрещна. Те не могат да ви кажат нищо за тая история.

— Вие не сте член на тази фамилия — каза Холмс. — Виждам това.

За един миг мъжът го изгледа изненадан, след това прихна да се смее.

— О, вие сте забелязали буквите „Ж. Х.“ на моя медальон. Разбира се, аз не съм член на фамилията, но се приготвям да стана. Името ми е Жозеф Харисон и Пърси се готви да се жени за сестра ми Ани. Сега тя е в неговата стая. Тя бдеше над болния тези два месеца. Но влезте при него.

* * *

Стаята на Пърси Фелбс беше на първия етаж до гостната. Ние влязохме там и видяхме един млад мъж, много бледен и слаб, който лежеше на дивана до прозореца. Аз трудно познах моя стар съученик. Едно младо момиче седеше до него. То стана, когато ние влязохме.

— Аз ще си отида, Пърси! — каза то.

Той хвана ръката ѝ.

— Не, не, Ана! Вие трябва да останете. Аз съм много доволен да ви видя, Уотсън — каза той. — Това, мисля, е вашият прочут приятел г-н Шерлок Холмс.

Аз му го представих и двамата седнахме. Пълният мъж излезе, но неговата сестра остана. Тя беше едно много красиво момиче с големи тъмни очи и черна коса.

— Аз не искам да губя вашето време — каза Фелбс, повдигайки се от дивана. — Затова първо ще ви разкажа всички факти: Само преди няколко седмици аз бях щастлив човек, мистър Холмс, и се приготвих да се женя, когато се случи това ужасно нещо с мен. Както знаете, Уотсън, аз бях в Министерството на външните работи и заемах там един отговорен пост. На 23 май моят чичо, който е министър на външните работи, ме повика в стаята си.

— Това — каза той, вземайки един голям свитък хартия от своето писалище — е оригиналът на тайния морски договор между две морски страни. Аз не ще кажа имената им. Възможно е другите страни да са готови да заплатят много пари, за да научат съдържанието на тези документи. На документите трябва да се направят копия веднага и аз ви се доверявам за това. Имате ли писалище във вашата канцелария?

Казах, че имам.

— Тогава вземете договора и го заключете там. Вие можете да останете след работните часове във вашата канцелария и тогава пригответе копията на документа, без да бързате. Когато сте готов, заключете документа и копието в писалището и ми ги предайте утре сутринта.

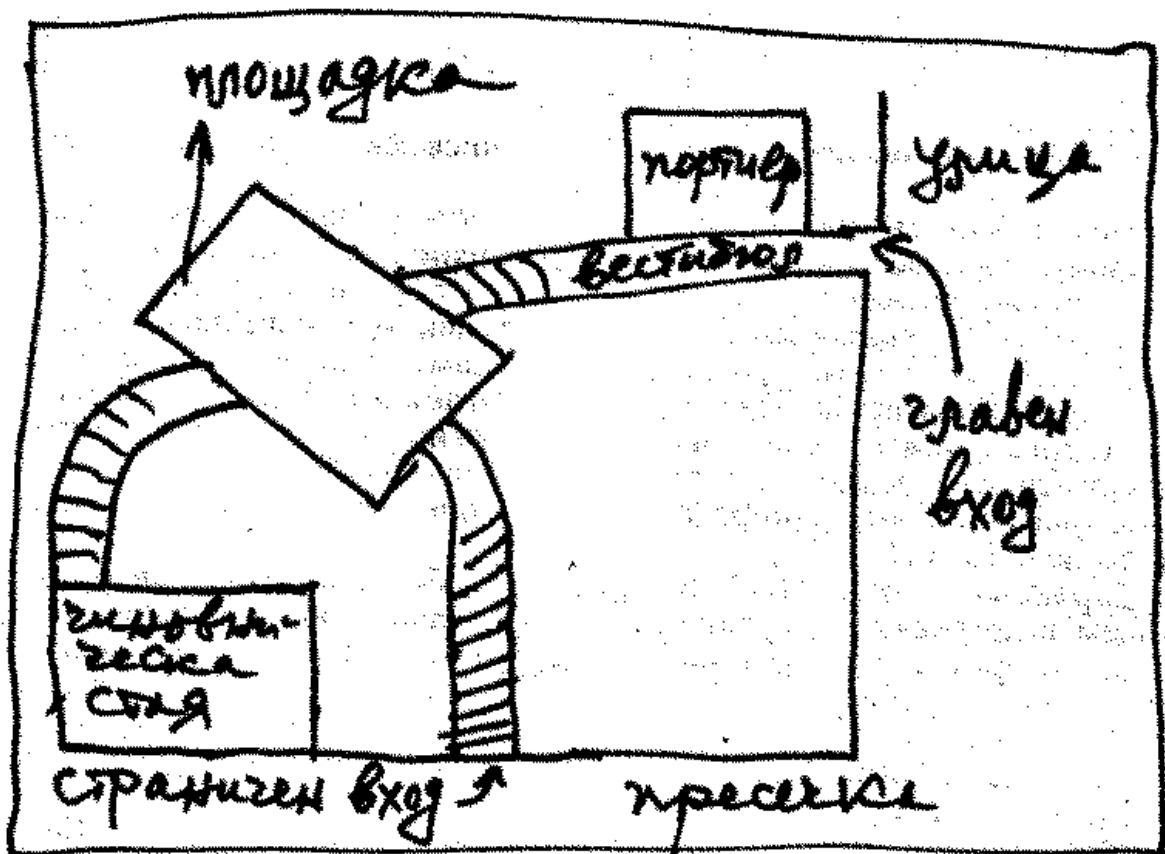
— Сигурен ли сте, че бяхте сами при тоя разговор? — попита Шерлок Холмс.

— Да, ние бяхме в центъра на една голяма зала и говорехме тихо.

— Моля, продължете вашата история.

— Когато всички чиновници излязоха, аз останах в моята канцелария и се зах за работа веднага, защото знаех, че Харисон, който

ви посрещна тук, е в града и се надявах да отида с него в Уокинг с влака от 11 часа. Прочетох документа и видях, че моят чичо беше напълно прав, когато говореше за важността му. След това седнах да правя копията. Това беше един много дълъг документ. В 9 часа видях, че не мога да се надявам да не изпусна влака. Тъй като бях твърде уморен от дългата работа през деня, реших да взема чаша кафе. Прислужникът прекарваше цялата нощ в една малка стая долу до стълбата и аз не можех да се надявам да взема чаша кафе оттам, защото работех свръхсрочно. Натиснах звънеца. За моя изненада една висока възрастна жена влезе в стаята. Тя обясни, че е жена на прислужника, и аз я помолих да донесе чаша кафе. След известно време продължих работата си, но тогава започна да ми се спи, Понеже кафето ми не беше донесено, аз отворих вратата и тръгнах по коридора към стаята на прислужника. Коридорът свършваше до една стълба. На средата на стълбата имаше малка площадка с още един коридор, който слизаше до страничната врата при прислужника. Ето, това беше планът на мястото.



Тук Пърси ми показа плана, надраскан на едно парче хартия.

— Аз слязох по стъпалата и видях, че прислужникът беше заспал и чайникът вреше кипнал. Почаках да се събуди, но звънецът до неговата глава удари силно и той се събуди.

— Господин Фелбс! — извика той, виждайки ме с учудване.

— Аз дойдох да видя готово ли е моето кафе — казах аз.

— Съжалявам, господине, аз бях приготвил чайника и той кипна, когато съм заспал. Но щом вие сте тук, кой натисна звънеца тогава? Това е звънецът от стаята, в която работите.

Аз замръзнах от страх. Някой беше в стаята ми, а документът лежеше на писалището. Изтичах бързо навън по стълбата, а после преминах коридора. Прислужникът ме последва. Нямаше никой в стаята, но документът не беше вече на писалището. Копието беше там, но оригиналът бе изчезнал.

Холмс седеше на стола и чупеше пръсти. Аз видях, че той беше заинтересован.

— Аз помислих, че крадецът е могъл да премине само през страничната врата, защото не видях никого в коридора и беше невъзможно да се скрие в моята стая. Така ние изтичахме отново в коридора до мястото, където започваше стълбата към страничната врата. Вратата беше затворена, но незатворена. Аз запомних, че в тоя момент гонгът на часовника удари три пъти. Беше 10 без четвърт.

— О, това е много важно! — каза Холмс, записвайки нещо в тефтерчето си.

— Нощта беше тъмна и валеше. В тази част на улицата, близо до канцелариите, нямаше никого. Само един полицаи стоеше на ъгъла.

— Един много важен документ е откраднат от Министерството на външните работи! Минавал ли е някой оттук? — извиках аз, бягайки към него.

— Аз стоя тук от четвърт час, сър. Видях само една висока възрастна жена, която мина преди известно време. Изглеждаше, че много бърза.

— А, това е моята жена! — извика прислужникът. — Ние само губим времето си тук, крадецът е тръгнал в друга посока.

Неговите думи ми се сториха много странни и аз го хванах за ръката.

— Къде живеете?

— „Брикстън“, улица „Иви“ 16... но, г-н Фелбс, да не губим време. Да отидем на другия край на улицата и да се опитаме да научим нещо там...

Ние говорехме така, но нямаше нищо, което да привлече вниманието ни в тази част на улицата. Тогава ние се върнахме в канцеларията и прегледахме стълбата и коридора без никакъв резултат. Претърсихме щателно етажa. Нямаше никакви следи, въпреки че навън беше мокро, понеже цял ден вали.

— Остави ли някакви следи на пода жената, която влезе в стаята Ви в 9 часа? — попита Холмс.

— Не, не! — каза Фелбс. — Тя беше събула обувките си и обула къщни чехли.

— Това е много интересно. Какво направихте после?

— Ние прегледахме стаята и не намерихме нито едно място, където можеше да се скрие крадецът. Беше ясно, че той е избягал през вратата. Звънецът бе отдясно на писалището ми, така че човекът, който е позвънил, е бил до писалището. Но аз не можах да разбера защо е постъпил така.

— Това е действително много странно. По пътя не намерихте ли някакви други следи от крадеца, когато преглеждахте стаята? Угарка, косъм или ръкавица?

— Не, не намерихме абсолютно нищо.

— Какво направихте тогава?

— Аз телефонирах на Скотланд ярд и г-н Форбс, детективът, дойде веднага. Разказах му за жената на прислужника. Ние взехме кола и веднага се отправихме към нейния дом. Едно младо момиче отвори вратата и ми каза, че нейната майка не си е дошла още. Решихме да я почакаме. Няколко минути по-късно чухме звънеца и тук направихме една сериозна грешка. Оставихме момичето да отвори вратата, то каза нещо на майка си с едва доловим шепот и жената не влезе в стаята, а изтича надолу по коридора, Форбс отвори вратата и ние се спуснахме след нея. Намерихме я в кухнята. Тя се обърна към нас и внезапно ме позна.

— О, това е г-н Фелбс от министерството — извика тя с учудване. — Моята дъщеря ми каза, че за мен са пратили двама джентълмени и аз се страхувах, че вие сте агенти и идвате за заплащането...

— Това не е много убедително — прекъсна Форбс жената. — Ние предполагахме, че сте взели един много важен документ от Министерството на външните работи.

Жената гръмко протестираше и каза, че не е вземала нищо, но ние претърсихме внимателно кухнята и гостната стая. Документът не беше там.

Как се почувствах тогава, аз не мога да ви кажа, защото внезапно се почувствах така болен, че повече нищо не помня. Напуснах къщата в състояние близко до безсъзнание. Вие можете да си представите колко наплашени бяха майка ми и бедната Ани, когато ме видяха. Те веднага ме поставиха да легна и аз пролежах в тази стая девет седмици, защото това е най-добрата стая в къщата. Жозеф, който спеше по-рано тук, го преместиха в другата стая. Ани стоеше при мен през всичкото време и дежуреше около мен нощем, така че не оставах никога сам. Сега аз се чувствам много по-добре. Г-н Холмс, вие сте моята последна надежда. Ако и вие не можете да ми помогнете, всичко е свършено за мен!

Пърси изглеждаше много уморен, когато свърши своята история, и Ани бързо му даде някакво лекарство.

— Вие казвате, че фактите са ясни, Фелбс — каза Шерлок Холмс. — Но аз искам да ви задам един-два въпроса. Знаят ли близките ви пътя до вашата канцелария?

— О, да! Всички мои роднини го знаят!

— Казвали ли сте им нещо за документите?

— Но как бих могъл? Аз останах нея вечер в канцеларията и никому нищо не съм казал.

— Знаете ли нещо за прислужника?

— Нищо! Само това, че той е стар ветеран войник.

— Добре, аз се надявам, че ще мога да науча нещо за него от Форбс.

Холмс замълча за миг.

— Вашето положение е много объркано, Фелбс — каза той най-после. — Аз ще направя всичко, за да ви помогна, но не ви обещавам нищо. Сега Уотсън и аз трябва да отидем в Лондон, но се надявам, че ще се върна тук с утрешния влак. Сега довиждане и не падайте духом.

— Искаше ми се да поговоря малко насаме с г-н Фелбс, преди да си отиде — каза ми Холмс, когато напуснахме стаята.

* * *

През цялото време на пътуването до гарата Холмс мълча, но когато пристигнахме там, той каза:

— Надявам се, че ще има време да пусна една телеграма за Форбс, преди да пристигне влакът.

Вече във влака той се обърна към мен:

— Предполагам, че Фелбс не пие, нали? — каза той.

— Не, не мисля, че пие.

— И какво мислите тогава за госпожица Ани Харисон, Уотсън?

— Признавам, че сте имали право за нея, като казахте, че е човек със силен характер — отговорих аз.

— Да, а тя, изглежда, е и добро момиче, Фелбс ще се ожени за нея най-късно през пролетта, както ми каза майка му. Ани и нейният брат дошли тук на посещение. Когато се случила тази история, тя гледала Пърси и нейният брат също останал, защото тук му било хубаво. Сега аз мисля кой има изгода от случилото се. Това са чуждите посолства... и лорд Холдърс.

— Но Пърси е негов племенник и лорд Холдърс трябва да е честен човек!...

— Да, аз мисля така, но все пак... Добре, ние ще отидем днес да го видим. Аз ще поговоря с него. Имам някои подозрения. На първо място крадецът не оставя следи по пода, въпреки че денят е дъждовен. Средството за това е той да се разхожда с кола. Възможно е да намерим тази кола. Друга от моите следи е звънецът. Кой го удря? Крадецът ли? Или е възможно крадецът да иска да се разкрие престъплението? Или това е една неволна случка? Или е... Но ето го Лондон. Хайде, Уотсън. Ние трябва първо да се срещнем с Форбс. Може би той има някаква вина, която е неизвестна на Фелбс.

Така ние тръгнахме към Скотланд ярд при Форбс. Той не ни каза нищо ново.

— Единственото нещо, което е ясно — каза той, — е, че прислужникът и неговата съпруга са честни хора и нямат никакво

участие в кражбата на документа.

— Какво мислите за звънеца? — попита Холмс детектива.

— О, трябва да кажа, че не мога да разбера това звънене напълно!

— Да, то е много странно. Добре, повече няма за какво да се задържаме при вас. Довиждане, Форбс.

— И тъй, нищо ново, Уотсън! — каза моят приятел, когато излязохме на улицата. — Аз бях напълно сигурен, че прислужникът и неговата жена нямат пръст в тая работа, че не са замесени. Сега трябва да отидем да видим лорд Холдърс.

Министърът на външните работи ни прие веднага.

— Аз бих искал да ви задам два въпроса, лорд Холдърс — каза Шерлок, сядайки на едно от креслата в министерския кабинет.

— Ще бъда щастлив, ако мога да ви отговоря — отвърна учтиво лордът.

— Вие именно в тая стая ли разговаряхте с вашия братовчед за договора?

— Да.

— Знаеше ли някой за това?

— Никой.

— Да, ако никой не е знаел за даването на договора, крадецът е влязъл в стаята случайно. Това е първият пункт. Тогава, след като са минали девет седмици и нищо не се е чуло за този договор, ние можем да предполагаме, че няма да го намерим в Министерството на външните работи.

Лорд Холдърс повдигна рамене.

— Може би крадецът е чакал за по-добра награда? — попита Шерлок Холмс.

— Ако почака малко повече, той не ще получи въобще нещо. След няколко месеца договорът няма да представлява тайна.

— О, това е много важно — забеляза Холмс. — Благодаря за информацията, лорд Холдърс, а сега сбогом!

— Това е една добра следа — каза Холмс, когато излязохме вън. Но лордът далече не е толкова богат, колкото смятахме, и не е получавал пари. Не забелязахте ли, че неговите обувки са твърде стари? Сега, Уотсън, вие можете да отидете при своите пациенти, не ще правим нищо повече днес, но ако ме намерите утре на гарата, ние ще заминем за Уокинг с влака от 10 часа.

Следващия ден аз намерих своя приятел на гарата в уговорения час. Той беше особено тих по целия път за Уокинг и аз не можах да отгатна за какво мисли.

Когато пристигнахме в Бриабра, ние видяхме, че Фелбс беше по-добре.

— Има ли някакви новини? — беше първия му въпрос.

— Аз не мога да ви кажа нищо определено — отговори Холмс. — Видях Форбс и вашия чичо и имам известни идеи, които могат да ви помогнат.

— Тогава вие няма да ме изоставите?

— В никакъв случай.

— Аз съм така щастлива, че вие казахте това! — изрече госпожица Харисон.

— Но ние тук имаме повече новини — каза Фелбс и неговото лице посивя съвсем. — Аз започнах, да мисля, че моят живот е в опасност, а не само моята чест.

— Ах! — възкликна Холмс.

— Да, това е много странно, защото аз винаги съм мислел, че нямам неприятели. Миналата нощ спях без болногледачка. Около 2 часа сутринта внезапно ме разбуди лек шум. Първо помислих, че това е мишка, но шумът продължи дълго и разбрах, че идва от прозореца. Скочих от леглото и се спуснах нататък. Мъжът (защото имаше мъж на прозореца) изчезна с бързината на мълния, но аз имах време да видя, че неговото лице беше покрито с плащ. Сигурен съм в това, че той имаше един дълъг нож в ръката.

— Това е действително много интересно — каза Холмс. — И какво направихте после?

— Аз нямах сили да се впусна след него. Затова отворих прозореца, позвъних на звънеца и зачаках. Няколко минути по-късно Жозеф влезе в стаята. Той повика слугите и те прегледаха земята близо до моя прозорец. Намериха някакви следи в цветните лехи, но понеже беше много тъмно, не можах да ги проследят по тревата, но намериха мястото, където крадецът се бе прехвърлил през оградата.

Историята подежда странно на Шерлок Холмс. Той стана от стола и започна да се разхожда из стаята.

— Мислите ли, че можете да обиколите къщата с мен? — попита Холмс, обръщайки се към Фелбс.

— О, разбира се! Аз имам достатъчно сили за това и ми се иска да прекарам малко на слънце. Жозеф ще излезе също с нас.

— И аз ще дойда! — извика госпожица Харисон.

— Съжалявам, но не трябва — каза Холмс, хващайки ръката ѝ. — Аз трябва да ви помоля да останете тук.

Младото момиче изглеждаше недоволно, но изпълни нареждането на моя приятел. Жозеф ни посрещна навън и ние заедно отидохме под прозореца на Фелбсовата стая. Видяхме следите в цветните лехи, но те бяха така незабележими, че Холмс повдигна рамене.

— Това е безнадеждно — каза той. — Те не могат да ни кажат нищо. Нека обиколим къщата и да видим защо престъпникът е избрал именно тази стая. Прозорецът на спалнята и на столовата са широки, но те гледат към пътя... А, има една врата тук. За какво е тя?

— Това е страничната врата за слугите. Тя е затворена нощем.

— Държите ли нещо ценно в къщата?

— Не, нищо!

Холмс обиколи къщата с ръце в джобовете.

— Пътем — каза той, обръщайки се към Жозеф Харисон — вие казахте, че сте намерили мястото, където човекът е прескочил оградата. Искам да го видим.

Жозеф го заведе на едно място, където върховете на оградата бяха счупени. Малко парче от дърво беше паднало долу. Холмс го огледа внимателно.

— Това не е направено миналата нощ. Аз не виждам никакви следи от другата страна на оградата. Не, това няма да ни помогне. Нека се завърнем в стаята ви, Фелбс.

Пърси, който беше много слаб, вървеше бавно, опирайки се на ръката на Жозеф. Затова Холмс и аз първи влязохме в спалнята му и се отправихме бързо към отворения прозорец.

— Госпожице Харисон — каза моя приятел, — обещавайте, че вие ще останете на това място в течение на всички дни, докато се изясни събитието.

Това е много важно.

— Разбира се, господин Холмс — каза момичето с учудване.

— Когато вие отивате да спите, заключвайте вратата на стаята отсреща и вземайте ключа. Господин Фелбс трябва да дойде с нас в

Лондон, но вие трябва да останете тук. Обещайте ми да не казвате нито дума на никого. Те влизат!

Тя не отговори и в този момент двамата мъже се приближиха към прозореца.

— Ана, защо вие седите тук, а не излизате на слънце?

— Не, благодаря, Жозеф. Аз съм малко неразположена и тая стая е прохладна.

— Г-н Фелбс — каза Холмс, обръщайки се към младия човек, — можете ли да дойдете с нас в Лондон?

— Веднага?

— Да! Толкова бързо, колкото е възможно. Да кажем, след 1 час.

— Разбира се, ако бих могъл да ви бъда полезен.

— Вие ще ни бъдете много полезен и ще се върнете утре. Доктор Уотсън ще бди над вас. Ние ще се наобядваме тук и след това ще заминем за Лондон.

Всичко беше добре съгласувано в тоя план, но когато отидохме на гарата, Холмс внезапно каза:

— Съжалявам много, но не мога да замина за Лондон с вас. Забравил съм няколко малки предмета. Вие трябва да заминете двамата за „Бейкър стрийт“ веднага и да ме чакате там. Надявам се да бъда с вас утре по времето за закуска.

— Но вие казахте, че аз трябва да дойда с вас в Лондон колкото е възможно по-бързо! — извика учуден Фелбс.

— Ние ще говорим за това утре! Днес моята работа е много важна.

— Аз мисля, че той ще се опита да научи нещо ново за приключението от миналата нощ — каза Фелбс, когато седнахме във влака, отиващ за Лондон.

— Холмс никога не прави нещо без много сериозно основание — отговорих аз.

* * *

Фелбс и аз прекарахме един дълъг ден тогава. Младият мъж се чувстваше слаб и много нервен. Аз му четях разни интересни книги и разказвах за нашите училищни дни, но той говореше само за договора.

Затова, когато си легнахме в леглата, дълго време не можахме да заспим. В 8 часа следващата сутрин един автомобил спря пред нашата врата и през прозореца ние видяхме Шерлок Холмс. Една минута по-късно моят приятел беше в стаята. Той изглеждаше бледен и уморен, а ръката му беше привързана.

— Вие сте били ранен? — извиках аз.

— Не, не, това е само драскотина — отговори той. — Аз ще ви разкажа всичко, но първо искам да закуся. Виждам, че и вие още не сте закусили. Моля ви, позвънете за закуска, Уотсън.

Няколко минути по-късно прислужникът донесе кафе и една покрита чиния. Ние всички седнахме да закусваме.

— Моля ви, яжте, г-н Фелбс — каза Шерлок Холмс.

— Благодаря, аз не мога да хапна нищо.

— Тогава може би вие ще махнете покривката от чинията, защото аз не мога да сторя това с моята ранена ръка.

Фелбс махна покривката и стана така бял, както чинията пред него. В чинията имаше един свитък синьо-сива хартия.

— Вие сте спасили моята чест! — извика той, грабвайки книгата и танцувайки в стаята като побъркан.

— Е, хайде, успокойте се! — каза Холмс. — Седнете и изпийте вашето кафе. Тогава ще чуете моята история.

Когато закуската беше прибрана и Холмс седна в креслото със своята неизменна лула, той започна да разказва какво бе станало в Бриабра през изминалата нощ.

— Когато вие се качихте на влака — каза моят приятел Холмс, — аз се върнах на гарата и останах там, докато се стъмни. Тогава тръгнах към Бриабра. Нямаше никой около къщата и аз се скрих в храстите под вашия прозорец, Фелбс. От моето скривалище можех да виждам стаята много добре. Госпожица Харисон седеше при масата и четеше. В 10 без 15 часа тя остави книгата си, затвори прозореца и напусна стаята. Аз чух звука на ключ в бравата. Госпожица Харисон изпълни моите поръчения и вие трябва да благодарите на нея за този щастлив край. В стаята сега беше тъмно, но на небето имаше луна. Аз стоях скрит и чаках. Най-после, около 2 часа сутринта, чух отново звук на ключ в бравата, вратата за прислугата се отвори и Жозеф Харисон се появи в лунната светлина.

— Жозеф! — извика учудено Фелбс.

— Да, Жозеф! — продължи Шерлок Холмс. — Той беше с непокрита глава, но имаше черен плащ на гърба си. Той леко се приближи към вашия прозорец и го отвори с един дълъг нож. Само след момент беше вече в стаята. Аз станах и отидох към прозореца да видя какво ще прави вътре. Той държеше една свещ и преглеждаше ъгловата част на настилката, която покриваше пода. В един момент повдигна едно парче паркет, което не прилягаше плътно и извади документа, който беше скрит под него. Миг по-късно той се хвърли към прозореца, но аз бях там, чакайки го. Той се нахвърли върху мен с ножа и ние започнахме да се борим. Накрая той беше принуден да даде документа.

— Значи, всички тези седмици, когато бях болен, документът е бил в моята стая! — извика Фелбс.

— Да, наистина, и аз мога да ви кажа, че Жозеф Харисон е един много опасен човек. Щастieto на сестра му или вашата репутация в случая не представляват интерес за него. Аз започнах да се съмнявам в Жозеф, когато помислих, че е възможно той да е дочул за вас в Министерството на външните работи нея вечер. Мога добре да съпоставя фактите. Допуснете, че Жозеф е влязъл в министерството през задната врата и понеже знае пътя, той е отишъл направо във вашата стая, след като вие сте излезли. Позвънил е със звънеца, защото е нямало никого в стаята, и е искал да попита къде сте. В тоя момент е видял документа на масата и е разбрал, че това е документ с голяма ценност. Тогава го слага в джоба си и бързо заминава за Уокинг с първия влак. Пристигнал там, той скрива документа в своята спалня. Чака да го вземе след един или два дни, за да го продаде на някое чуждо посолство и да вземе за него много пари. Тогава вие заминавате за Бриабра внезапно и се разболявате, че го изместват в друга стая. Той няма време дори да вземе документа. Не може да се добере до него, защото вие сте непрекъснато там. Жозеф се опитва да влезе в стаята, когато вашата болногледачка не е там, но вие не спите. „Добре! — казах си аз. — Той непременно ще опита отново.“ Тогава помолих госпожица Харисон да не напуска стаята цял ден, а на Жозеф казах, че тримата заминаваме за Лондон. Знаех, че документът е скрит някъде в стаята, но нямах възможност да огледам за него. Така аз го оставих да влезе и когато Жозеф взе документа, му го отнех. Това е всичко! Пърси Фелбс бе замълчал за момент. След това той попита:

— Мислите ли, че той искаше да ме убие?

— Ножът му трябваше само за да отвори прозореца — отговори Холмс, — но Жозеф Харисон не е човек, на когото бих доверил своя живот. Веднага, след като ви изпратих, изпратих и телеграма на Форбс, но не мислех, че полицията може да го хване. Може би е най-добре за всички да оставим Жозеф да избяга и да не разгласяваме историята. Не мислите ли и вие така?

ЖАН ТАРДЬО

БЯГСТВОТО НА НОМЕР 811

Той предпочиташе хубавите вина, сладката малага и тънките червенокоси блондинки. Но всичко това не се намираше в неговата килия и след 14 месеца той започна да обикаля яростно осемте квадратни метра на килията си. Пазачите познаваха тези симптоми, не им отдаваха голямо значение, обаче не познаваха номер 811 и един прекрасен ден прогърмя една симфония от алармени сигнали след беглеца.

Луи Хингерло, чийто специалитет бе да изненадва салонните двойки през хубавите нощи и ги обира, същият Луи Хингерло разказа на номер 811, че всеки петъчен ден пред вратите на затвора спира малкият червено лакиран автомобил, принадлежащ на приятелката на директора на затвора, и остава там, докато директорът изпрати посред нощ известната червенокоса блондинка. Тя се качваше на кадилака си, за да се върне в Париж.

— Този двуместен автомобил — прибави той — чака само за това, да отнесе някой смел младеж към Париж и сигурността.

„Една червенокоса блондинка“ — той си спомни за Иви, за Далбо. Номер 811 почувства голям стремеж към свободата и към белите женски ръце.

Същата вечер той отчупи единия от железните крака на затворническото легло и си направи от него един инструмент, който приличаше на пила.

Следващия петък привечер номер 811 прехвърли краката си през изпилената решетка на прозореца. Когато раменете му се заприщиха в четвъртития каменен отвор, изглеждаше, като че ли неговата едра фигура няма да може да излезе от направения отвор след няколкото безсънни нощи. Все пак най-сетне той се промъкна и падна долу на колене. В този момент прозвучаха първите алармени сигнали.

„Ако автомобилът не стои там — си мислеше номер 811, докато падаше, — моето бягство е пропаднало.“ После той падна на земята,

изкълчи си глезена и изръмжа от болка. Преследвачите му мислеха, че той ще се нарани при падането, но вместо очакваното те видяха задната червена светлина на автомобила, който изчезна зад един завой.

В огледалцето пред себе си номер 811 виждаше много светли точки, които играеха като светулки в тъмнината. Това бяха фаровете на мотоциклетите, които го преследваха. Той се бе спасил от стопроцентова смърт, когато стигна до пустите улици на предградието. Номер 811 бе заблудил своите преследвачи. Гонитбата бе престанала. На седалката той забеляза един тренчкот, един каскет и автомобилни очила. Знае се, че облеклото на автомобилистите няма род.

Един обикновен автомобилист слезе от колата, влезе в къщата и се закачва бързо по стълбата.

Раул Арвоа отвори сам вратата.

— Връщаш ли се вече? — попита той. Преддверието бе тъмно, а очилата — големи. Когато завъртя електрическия ключ, той видя пред себе си номер 811.

— Защо се учудваш толкова, Раул? — попита беглецът. — Аз не съм първият, който бяга от затвора.

— Това бе! — отговори Арвоа. — Но единственият, който бих желал при бягството му да застрелят, това си ти. Ела! — каза той и му посочи вратата.

— След теб! — промърмори номер 811. — Не желая да чувствам неприятелите си зад своя гръб. Един, който бе ухажвал Иви, бе намерен с кама в гърба.

Раул скърцаше със зъби. Неговата жена всеки миг можеше да дойде.

— Иви не трябва да ме види! — каза номер 811 и се настани в едно меко кожено кресло. Дума по дума той разказа за пилата, за приятелката на директора на затвора, за автомобила...

— Ти искаш един костюм и пари — каза внезапно Раул. — Ще имаш и двете. Но ако се опиташ още веднъж да видиш Иви, ще продупча жилетката ти. Веднъж вече съм те предупреждавал и бях много доволен да науча, че си в затвора, защото така Иви бе свободна от твоите задирия.

— Значи ти се страхуваш — каза номер 811, — че тя може да се покаже слаба, ако ме види пак?

— Не се страхувам за себе си — съскаше Раул Арвоа. — Страхувам се за нея, защото знаеш, че ако разбере и най-малката ѝ измяна, ще я удуша с тази ръка.

— Големи думи, Раул!

— Бих желал никога да не попадна в това състояние, за да докажа какво мога. Да пази Бог малката Иви от мен, ако ми е изневерила.

— Стига сме бърбили — прекъсна го беглецът. — Задръж си Иви! Дай ми пари, ще отида в кръчмата на Пиер, там има хубави вина и сладка малага, както аз ги обичам, и Далбо ще ме скрие, докато на полицията омръзне да ме търси.

Един час по-късно Иви се прибра вкъщи.

— Раул — извика тя и се хвърли на шията на мъжа си. — Чуй какво ми се случи днес. Един арестант ми открадна автомобила, а сега, като се прибрах вкъщи, колата седи пред нашата врата, готова за тръгване и неповредена, като че ли само мен чака...

И. К. ЩАЙН ПРОЧУТИЯТ АРТИСТ

— Една стая с баня! — каза американецът на своя секретар. Бледият, носещ очила с черни краища мъж даде повтори по-нататък това разпореждане.

Портиерът на „Екселсиор“ подаде ключа на пиколото.

— Първи етаж, стая 104.

Асансьорът се заизкачва безшумно. Стая № 104 беше светла и широка. Слугата донесе багажите, а пиколото подаде адресните листове. Младият мъж написа: „Професор А. Г. Браун от Чикаго със секретаря си И. Хуви“.

Пиколото излезе.

— Изгледът? — попита Браун. Хуви отиде до прозореца, погледна навън и каза:

— Олрайт!

Браун позвъни още веднъж. Келнерът пристигна с кърпа.

— С какво мога да ви услужа?

— Донесете един пирамидон.

Келнерът се учуди, но веднага излезе. Браун позвъни два пъти и в стаята влезе прислужницата.

— С какво мога да ви услужа, господине?

— Елате по-близо, госпожице!

Момичето се приближи към Браун.

— Още по-близо! — заповяда той с висок глас.

Учудена, прислужницата отново пристъпи. Браун погледна в очите момичето.

— Събуйте си обувките! — извика той.

Изплашеното момиче се затече към вратата. Бруталният тон я изплаши, а особеното желание на клиента я прогони.

— Останете! — заповяда Браун.

Тя страхливо се подчини и застана при вратата, гледайки смутено обувките си. Търсейки помощ, тя погледна умолително към

Хуви, който се подпираше до прозореца. Хуви извади бавно дясната си ръка от джоба на палтото. Пръстите му стискаха дръжката на един револвер.

Американецът повтори заповедта.

— Свалете си обувките!

С разтреперани пръсти момичето развърза връзките на обувките си и ги свали. В тънки копринени чорапи то застана срещу двамата мъже.

Браун се наведе безмълвно, взе обувките, приближи се към прозореца и каза:

— Хубав изглед! — и хвърли обувките с широк замах. На момичето прислужница, което гледаше всичко това с ужасени очи, той каза:

— Вие можете да си вървите.

Вратата се отвори. Хуви изчисти очилата и кимна:

— Олрайт!

Минаха няколко минути. Неочаквано те започнаха да се борят. Браун удари с юмрук Хуви по лицето. Те стояха до прозореца. Започна се дива борба. Браун се показва много по-силен. Като с железни скоби той стисна гърлото на Хуви със силните си ръце. Един миг по-късно Хуви се сгромоляса на пода. Браун, зачервен от борбата, обърса потното си чело. Той погледна Хуви, който лежеше неподвижен на пода.

— Не ще им оставя това така! — викаше прислужницата и плачеше високо. — Те са луди! — викаше тя още по-високо и около нея се събраха всичките ѝ колеги, които слушаха любопитно цялото ѝ преживяване. Целият персонал я придружи до дирекцията, където тя искаше да се оплаче.

— Най-напред те се бореха, после той го стисна за гушата, сега той сигурно е мъртъв! — хълцаше тя истерично.

Пет минути по-късно пред вратата на стая № 104 се появи депутатията на прислужницата, други прислужници, директора, някои гости. Детективът Йолен почука енергично на вратата.

Никой не отговори. Той заблъска вратата. Напразно! Нищо не се чуваше отвътре. Най-сетне директорът реши да си послужи с шперц. Вратата се отвори.

В стаята пред камината седяха двама господа и четяха спокойно вестници. Тя бяха обвити в гъст цигарен дим.

— Какво желаете? — запита Браун и допълнително прибави: — Моят секретар ще ви даде необходимите сведения.

Секретарят Хуви небрежно отговори:

— Работата с прислужницата? Добре, господин Браун не може да търпи прислугата да носи такива обувки. Неговият вкус не понася такива работи.

Той отвори една кутия, която беше поставена на масата, и подаде един елегантен чифт обувки на момичето. Директорът се колебаеше.

— Малката сцена при прозореца ли? — продължи секретарят. — Господин Браун е артист, един прочут, първокласен артист. Ние правехме репетиция преди малко. Нещо друго?

Директорът промълви някакво извинение.

— Олрайт! — каза Хуви и му подаде ръка.

След няколко минути всичко тръгна отново по стария си ред.

— Седем хиляди и шестстотин марки, четири златни часовника, девет портфейла, три пръстена, единадесет табакери и едно кожено палто... Не е много! — каза Браун, като се обърна към Макс — човека, който му беше предал плячката.

— Безочлив човек! — промърмори Макс. — Само палтото на директора струва хиляда марки! Вие обаче си избрахте по-леката работа: да се представите пред господата и да играете комедия, докато аз трябваше да използвам краткото отсъствие на персонала, за да „изчистя“ стаите.

— Добре, добре, Макс! Ние сме доволни! — каза Браун. — Ние сме много доволни от теб. Какво мислиш ти, Хуви?

Хуви отиде до прозореца, погледна обувките, които се търкаляха в задното дворче на хотела. Една прислужница, държейки в ръка елегантни обувки, ги гледаше отдалече. Хуви плю настрана и каза само:

— Олрайт!

Г. ПРАЛЕН НЕОЧАКВАН КРАЙ

Всички го наричаха „хубавия Гастон“. Мъжете го поздравяваха с почит, а момичетата го гледаха боязливо и с удивление.

От какво живееше хубавият Гастон? Това беше тайна. Но нека го проследим една вечер, когато, облечен изискано, във фрак и с цилиндър, излезе и сви по една парижка улица.

Като истински аристократ, с монокъл на лявото си око и с посребрен бастун, той влезе в една вила, чиито собственици отсъстваха от Париж. Причината за неговото посещение беше една малка старинна ваза от чисто злато, обсипана със скъпоценни камъни. За нея бе чувал да говорят добре осведомени приятели на собствениците ѝ.

Благодарение на дебелите килими той се изкачи безшумно на първия етаж и се озова в салона, откъдето трябваше да направи само десетина крачки, за да стигне до витрината, в която се намираще скъпоценната вещ. В тоя момент хубавият Гастон чу да скърца паркетът в съседната стая. Нима имаше някой в къщата? Нима не бяха верни неговите сведения? Рисувайки всичко, хубавият Гастон обърна електрическия ключ на стената и целия салон бе залян от светлина.

На вратата стоеше млада жена в изящен вечерен тоалет. Хубавият Гастон видя в огледалото своето преbledняло лице, но се опита да се усмихне. После той веднага започна да се извинява и тъкмо се готвеше да каже, че е сбъркал номера на къщата, когато дамата пристъпи към него и рече:

— Вие?! Ах, тази камериерка! Пуснала ви е, без да ме предупреди. Изненадан, хубавият Гастон мълчеше. Той съгледа на шията на своята събеседница огърлица от диаманти. Дамата продължи:

— Моята приятелка Жана Дюбре понякога има такива смешни идеи... Представете си какво ми телефонира преди няколко дни: „Организирах танцова вечер у нас. Твоят кавалер ще дойде да те вземе, но ти не го познаваш, както и той не те познава. Ще се запознаете по

пътя. Голямо удоволствие е за мен да съставям нови двойки по тоя начин“.

Младата жена продължи да говори:

— Моите две приятелки Моник и Елен сигурно в същия момент, както и аз се запознават със своите кавалери, които им праща тая луда Жана Дюбре. Вие идвате тъкмо навреме... Не е ли оригинално това?

Хубавият Гастон си отдъхна: „Извънредно оригинално! Все същите приятели дотягат.“

— Тръгваме ли?

— Как?... Ах, да... разбира се.

— Аз се казвам Одета... а вие?

— Анри.

Одета загърна голите си рамене със скъпа кожа и скоро се намериха на улицата. Той я взе подръка.

— Слушайте — каза той изведнъж, — държите ли много да отидем на тая досадна танцувална вечер? Не бихте ли желали да дойдете с мен в едно малко заведение, където ще се забавляваме хиляди пъти по-добре?

— Но... какво ще каже моята приятелка... Впрочем да вървим, където вие кажете.

В задимената зала, пълна с публика, Одета и хубавият Гастон тихо си приказваха. Той вече нежно стисна в ръката си нейните пръсти, които потрепераха:

— Вие сте прекрасна!

Неговия поглед се спусна по шията ѝ и като хипнотизирай се спря на огърлицата, която блестеше силно и хвърляше дъжд от искри. В този момент Гастон се реши и попита:

— Искате ли да потанцуваме малко?

Одета веднага и с радост се съгласи.

Оркестърът свиреше тихо някакво танго. Когато светлината бе загасена и залата потъна в полумрак, хубавият Гастон майсторски откопча огърлицата и я стисна в ръката си. Дали беше забелязала неговата дама? Какво ще стане сега? С широко отворени очи Одета въздъхна:

— Ах, колко хубаво се танцува с вас!

Светлината отново блесна и тангото свърши. Одета се усмихваше щастливо. Тя свали от гърдите си една роза и я подаде на

кавалера си. После каза:

— Време е да си вървя. Не... няма нужда да ме изпращате. Неприятно ще ми бъде, ако ме види някой познат с вас по това време. Ще взема такси. Благодаря ви, Анри, за любезността и вниманието. Надявам се, че пак ще се видим.

Тя леко се поклони и бързо изчезна. Хубавият Гастон погледна мъничкото алено цвете, което му остана от нея. В този момент пред него се изправи портиерът на залата.

— Дамата, която беше с вас, ме помоли да ви дам това писмо. Хубавият Гастон скъса плика и прочете следното:

„Ти ще побеснееш, като узнаеш, че успях да задигна под носа ти златната ваза, която ти беше решил да откраднеш тази вечер. Твоят другар в работата — Дюпон, ме предупреди за това и мисля, че добре изиграх тази малка комедия с теб. Друг път да не си толкова доверчив, макар и пред свои другари по работа. Впрочем какво искаш повече, драги мой? Аз получих вазата, а ти — розата; и при това отлично се забавлявахме! А огърлицата е фалшива!“

Е. ТЕНС ПАРОЛАТА

Паркетът скърцаше, когато огромната фигура на Чък Грифит на пръсти се домъкна до вратата. Той облегна раменете си на нея, разби я с един удар и се втурна в стаята.

— Содом и Гомор! — изрева той. Това беше неговата любима ругатня.

Това, което видя, го увери, че Дороти го мами с един младеж, около чиито устни винаги се виждаше подигравателна, надменна усмивка. Дороти скочи уплашено. Тя гледаше с презрителен поглед Грифит, а после злобно каза:

— Значи ти ме шпионираш? Защо? Нима си вярвал някога, че ще напусна Шеридан, понеже подло му отне богатството?

Чък по принцип не се впускаше в разпавии. Той обсипа Дороти с порой от ругатни, но и тя впрочем не му остана дължна.

Грант Шеридан, който бе причина за караницата, не се намеси. Той стоеше съвсем спокойно на мястото си. Беше логичен човек. Когато Грифит два пъти един след друг стреля с револвера си, той още преди 20 секунди очакваше това и като дигна своевременно мраморната плоча от масата, защити главата и гърдите си.

Дороти счупи лампата, убедена, че тъмнината ще спаси нейния любовник. Стрелбата привлече и другите квартиранти от къщата, но Чък беше вече изчезнал, а Шеридан лежеше окървавен на пода.

Грифит никога нищо не предприемаше без подготовка. Този път обаче полицията вървеше по петите му, още повече че Чък беше отдавна търсен крадец, при чието преследване бяха пострадали вече двама полицаи.

Грифит премина по един доста сложен начин няколко улици, за да заличи следите си и най-сетне се реши да тръгне свободно. В този момент усети как една ръка го улови за рамото и забеляза лъскави копчета.

— Содом и Гомор! — изруга Чък, когато го поведоха към полицията.

Почти по същото време лекарите установиха, че мраморната плоча на масата бе спасила живота на Грант Шеридан. Той обаче трябваше да лежи на легло още известно време и обмисляше смели планове, които да му донесат успех.

В съда Шеридан доказа измамата, с която Чък му беше отнел всичките пари, и искаше те да му се върнат.

— Търси ги! — присмя му се Чък Грифит в съдебната зала. — Къде са? Похарчих... раздадох... проиграх ги! Ти и занапред ще ходиш по света като последен сиромаш, щом като моят куршум се окажа така глупав, че не те улучи.

Не дадоха много време на Чък за говорене. Правдата искаше наказание за пострадалите полицаи. Присъдата бе изречена единодушно: смърт на електрически стол.

Нощта преди изпълнението на присъдата Чък прекара съвсем апатично.

Внезапно, около 2 часа през нощта, му съобщиха, че искат да го посетят. Той развълнуван видя на другата страна отвъд бялата черта, която разделя посетителите от осъдените, приведена старица. В нея той позна гардеробиерката от бар „Карнер“.

— Какво искаш от мен, Марта? — се обърна той към нея. — Кой те праща?

— Аз се казвам Маргарита — поправи го жената — и дойдох при тебе, понеже съм твоята майка, Чък.

Грифит не отговори нито дума. По лицето му не трепна нито един мускул, ала някъде в него нещо се пръсна и като някаква топла струя бликна и изпълни цялото му тяло.

— Старият Грифит те взе при себе си — продължи монотонно госпожа Маргарита Шмид. — Неговата работа беше да се лута и скита по улиците, просейки, воден като слепец от едно малко дете. Това дете беше ти, Чък. Когато Грифит умря, никой не знаеше твоя произход, а пък аз... аз смятах, че е по-добре да мълча.

Чък тежко вдигна глава.

— Майко! — викна той тъжно и протегна ръце. — Майко! Живях винаги самотен. Нямах за кого да се грижа. Защо умирам? Сега зная защо съм крал, защо съм мамил. Имам сметка в банката на

лъжливо име. Дъното на птичата клетка е двойно... там се намира спестовната влогова книжка... вземи я...

Времето на посещениято свърши и дойдоха за госпожа Шмид, за да я изведат вън.

— Оставете я още тук! — викаше Чък. — Трябва да ѝ кажа още нещо, много важно! Милост!

Ала в затвора — дома на смъртта, няма милост.

— Животни! — реवेशе Чък. — Трябва да ѝ кажа нещо... Чуй ме, майко, банка „Мидлефилд“... Джон Скот... разбираш ли ме?

Госпожа Шмид размени още един поглед с него и тогава го откъсна в килията.

— Содом и Гомор! — реवेशе Чък. — Содом и Гомор!

Седем часа по-късно той влезе в помещението, в което се намираше особен стол и четири по-малки скамейки.

Вързаха го за стола.

Пет минути по-късно двама лекари потвърдиха, че душата на Чък Грифит е напуснала тялото му и той е мъртъв.

В това беше убеден и Грант Шеридан, който се нарече Джон Скот и представи на касата в банка „Мидлефилд“ влоговата книжка.

Чиновникът провери книжката, кимна доволен с глава и се обърна поради някакви формалности, към човека пред гишетото.

— Паролата, моля!

Високомерната усмивка на мнимия Джон Скот веднага изчезна. Той стисна устни.

„Значи и трупът ме измами! — помисли си той гневно и стисна зъби. — Защо бе дал той последните си пари на старата Шмид, за да изиграе тя ролята на майката на Чък, когато Чък нищо не бе ѝ казал за паролата?“

В безсилния му гняв пред него се яви образът на Чък Грифит — сянката на човека, който беше така самотен, така твърд и силен и който умееше добре да дава израз на своя гняв...

— Содом и Гомор! — гневно викна Грант и удари с юмрук по мраморната плоча на касата.

— Точно така! — каза чиновникът. — Паролата е „Содом и Гомор“. Част или цялата сума желаете да изтеглите, господине?

ЖОРЖ ДЕЛАМАР РОЗОВАТА ПЕРЛА

Прочутият бижутер Ламберти от улица „Дьо ла Пе“ в Париж, чиято къща имаше клонове в Довил, Биариц, Лондон и Париж, излезе от бюрото си, за да придружи до вратата на магазина г-н Шлаим, един от най-известните търговци на перли и диаманти в света.

— Не, драги приятелю! — казваше Ламберти. — Аз никога няма да оставя да ме измамат мошеници. Зная, че те са много хитри и сръчни, но смятам себе си за по-хитър. Няма да ми отнемат розовата перла, бъдете спокоен...

— Слушайте! — отговори Шлаим. — Думата ми не е само за крадци, а по-скоро за ония умели хитреци, които със законни средства успяват да измамат и най-подготвените хора.

— Не разбирам! — промълви Ламберти.

Шлаим се канеше да затвори вратата и да даде на бижутера допълнителни пояснения, когато един великолепен автомобил, носещ чуждестранна марка, се спря пред магазина. Един джентълмен, около 50-годишен, изискано облечен и елегантен, слезе от колата. Ламберти подшушна:

— Извинете ме, Шлаим, мисля, че имам клиент.

Шлаим му стисна ръката и си отиде. Виждайки в лицето на новодошлия сериозен купувач, Ламберти не се поколеба да го посрещне сам. С типичен американски акцент джентълменът произнесе:

— Бих искал да купя една перла, но нещо хубаво, което ще дам да монтират.

Като се има предвид, че тази скъпоценност, предназначена за моята съпруга, трябва да ознаменува една скъпа за двама ни годишнина, перлата трябва да бъде без всякакъв дефект и по възможност да няма подобна на себе си.

— Добре, господине! — каза Ламберти. — Аз притежавам най-хубавите перли на света.

И той се обърна към един от продавачите.

— Моля, покажете на господина колекция „А“.

Продавачът извади от едно малко чекмедже цяла серия перли, които джентълменът набързо разгледа, и заяви:

— Не, тези перли са интересни, но не ме задоволяват. Няма нищо особено!

„Дявол го взел! — помисли Ламберти. — Той е добър познавач.“

След колекция „А“ последва колекция „Б“, но също без успех. Решавайки, че клиентът е наистина от знатен произход, Ламберти го помоли да го последва в неговия кабинет и с голяма предпазливост му показа една перла, една-единствена, невиждана перла, много голяма, с крушовидна форма и нежен розов цвят.

— Никъде няма да намерите подобна, тя е единствена.

— Колко струва? — попита купувачът.

— Двеста хиляди франка.

Тази висока цифра не оказа никакво влияние върху джентълмена. Той отговори:

— Добре! Тази перла ми харесва. Нейната фигура отговаря на накита, който мисля да направя. Ще ви подпиша чек.

Едва забележимо недоверие пробягна по лицето на бижутера. Другият добави:

— Вие ще ми предадете перлата след осем дни в хотел „Кларидж“. Сега ще отсъствам за няколко дни и ще се върна идущата събота. Ето визитната ми картичка. Мога ли да разчитам на вас?

[???

Разбира се, първата грижа на Ламберти беше да изтегли чека — операция, която не представляваше ни най-малко затруднение. Ламберти потриваше ръце и щом като дойде съботата, лично той занесе розовата перла на мистър Морисън в хотел „Кларидж“.

След един месец хубав автомобил се появи отново на улица „Дьо ла Пе“ и спря пред магазина на Ламберти. Този път мистър Морисън беше придружен от своята жена. Зарадван от надеждата за нова продажба, бижутерът се затече да ги посрещне.

— Жена ми е възхитена от розовата перла — каза американецът. — Възхитена до такава степен, че тя иска непременно да има още една, съвсем същата, за да си направи обици.

— Да, аз искам две еднакви! — каза дамата.

Ламберти вдигна безпомощно ръце.

— Но това е невъзможно, госпожо! — извика той. — Аз вече имах честта да кажа на мистър Морисън, че розовата перла е единствена и въпреки желанието ми да ви услуга...

— Две, трябва ми две перли, аз искам! — каза мисис Морисън с тона на жена, на която никога нищо не се е отказвало.

Нейният мъж се намеси:

— Аз предлагам — каза той на бижутера — да фотографирате и претеглите розовата перла, после да вдигнете на крак всички ваши агенти да открият, колкото и да ви струва това, някоя подобна перла. Щом като намерят, откупете я непременно, за да не я изпуснете, и незабавно ми изпратете една телеграма във Филадельфия. Аз веднага ще направя необходимото, за да получа и втората розова перла.

— Аз съм съгласен! — каза Ламберти.

Щом розовата перла бе фотографирана и претеглена, тя бе върната на притежателите ѝ, които бяха в навечерието на заминаването си за Америка. Сбогувайки се с мистър Морисън, бижутерът не забрави да го предупреди:

— Господине, вие платихте за розовата перла 200 000 франка. Имайте предвид, че една подобна перла (ако предположим, че се намери) ще струва значително по-скъпо.

— Искате да кажете...?

— Най-малко 300 000 франка. Помислете си само — чифт перли!... Изключително рядък случай!

— Аз ви давам обещание да купя втората перла за до 400 000 франка — заяви мистър Морисън.

Ламберти се поклони. Той веднага съживи пазара. По негово нареждане агентите му от Европа, Азия и Америка се впуснаха в най-подробни издирвания. Минаха няколко месеца. Най-после един ден мечтаната перла, свършено еднаква с първата, бе открита в САЩ. Ламберти я получи, сравни я с фотографията и видя, че тая перла си прилича с първата като две капки вода. Тържествувайки, той я откупи за 380 000 франка и незабавно изпрати телеграма на Морисън: „Работата е свършена. Розовата перла е на ваше разположение. 380 000 франка.“

Той не получи никакъв отговор. Една проверка установи, че мистър и мисис Морисън са непознати във Филадельфия. Втората

розова перла и първата бяха една и съща. Откупена от един „американец“, гениален спекулатор, за 200 000 франка и продадена в благоприятен момент, когато Ламберти се явява купувач, за 380 000 франка, тя беше успяла да донесе на своя притежател за 6 месеца чиста печалба от 180 000 франка.

КАРЛ ВИЛХЕЛМИ

ЛАКОМНИЦИТЕ ЖИВЕЯТ В ОПАСНОСТ

— Моля, супа от раци и телешко рагу — поръча Роже Лафит.

— Супа от раци... телешко рагу — повтори Антоан Ноле, шефът на келнерите в известния сред гастрономите ресторант на Елисейските полета.

— Към това „Шабли“, господине?

— Към второто ястие ми дайте, моля ви, бутилка „Померол“. Клод знае каква.

— Да, господине.

Този разговор се водеше в 19 часа и 29 минути. Никой в този момент не предполагаше, че Роже Лафит ще живее само още 23 минути.

Лафит опита супата, която му подаде Антоан. Установи, че е с нужната температура, но не му харесваше вкуса ѝ. Взе сребърната солничка, тръсна я няколко пъти над чинията и започна да яде.

Три минути след това падна под масата. Докато Антоан и собственикът на ресторанта Пол Бутелие се ориентират, Роже Лафит вече беше мъртъв.

— Вие ни извикахте, тъй като смятате, че това не е естествена смърт? — запита комисарят Дюмон лекаря.

— Да. Веднага е загубил съзнание. Мисля, че е цианкалий — и лекарят посочи останките от супата. — Трябва да се изследва.

— Моля да се заемете с това — каза Дюмон на помощника си Боден.

— Господин Бутелия — обърна се комисарят към собственика, — моля ви, разкажете.

— Когато идваше в Париж, Роже Лафит винаги вечеряше при нас. И винаги на една и съща маса. Естествено, познаваха го всички служители.

— Кой го обслужваше днес и какво поръча?

— Кой е подреждал масата, Бутелие не знаеше. Виното в хладилника бе поставил Клод Ортес. Поръчката приел Антоан и той сервира супата, която била приготвена от Пиер Жюмо.

— И двамата ли познаваха Лафит и неговите кулинарни навици? — запита Дюмон.

— Антоан — да, Пиер — по-скоро не, той е при нас едва от половин година.

Доста талантлив млад човек от Бордо.

— В солта е имало цианкалий — чу Дюмон по телефона и информира за това своя помощник.

— Всеки от присъстващите в ресторанта би могъл да направи това — заяви Боден.

— Вие мислите, че всеки би могъл да подмени солничката или да приготви тази сол?

— Естествено! Келнерът, служителят, отговарящ за вината, самият собственик или някой от останалия персона. Преди да бъде отворено заведението, някой сигурно се е приближил незабелязано към масата на Лафит.

— Това е могъл да бъде и някой от гостите, приятелю.

— Лафит е имал много врагове, шефе — каза Боден. — Би могъл да бъде изпратен за целта убиец... Трудно е цялата работа да се разчопли...

— Теоретично сте прави. Но ако се коцентрираме върху нашата практика, нещата изглеждат другояче — каза Дюмон и погледна часовника си. Минаваше дванадесет.

— До довечера, Боден. Искам да имам на бюрото си всички материали, касаещи Лафит. Моля ви да намерите такива, които разкриват враговете на този човек. Някакви смъртни случаи, съсипан живот, разбирате ме, нали?

Боден разбра. Самият Роже Лафит не беше убивал никого, но за тази цел той имаше помощници.

— Те може да са доста, но докъде ще ни заведат?

— Вече имам хипотеза — заяви Дюмон.

* * *

— Естествено, вие можете да повикате адвокат, за да участва в нашия разговор — каза Дюмон на седящия пред бюрото му млад човек.

— Адвокат? Не мисля, че има нужда от такъв — отговори Пиер Жюмо, млад 28-годишен мъж.

— Страхувам се, че да. Би било по-добре впрочем, ако бяхте отишли най-напред при адвокат със своите чувства за отмъщение. А не да убивате този любител на вкусни ястия. Да минем обаче към същността. Преди десет месеца от Сена бяха извадени останките на 25-годишна проститутка. По тялото ѝ имаше няколко рани, но причината за смъртта ѝ не можа да се установи. Мари Жюмо беше ваша сестра. Преди четири седмици вие сте отишли в Нант при своя другар от училище, галванотехник, където сте се снабдили с цианкалий. Останалото ще каже прокурорът.

На следващия ден прокурорът уведоми комисаря, че Жюмо е направил признания.

— От самото начало ли го подозирахте? — запита Боден.

— Само един човек е знаел, че такъв гастроном като Лафит ще посоли супата — отвърна комисарят. — А именно готвачът, който, приготвяйки я, не е сложил сол.

ДЖОН УИЛЯМС ПО-ВАЖНА Е ПРАКТИКАТА

Случаят не беше без ирония. Рид Гатри години наред беше един от най-добрите писатели на криминални романи. И сега го ограбиха. Откраднаха му 5000 долара от касата и доста много накити на жена му.

Детективът инспектор Савен взе работата в свои ръце. Пристигна в работната стая на Рид Гатри, огледа прозореца, касата, а след това започна много внимателно да оглежда стаята, без да обръща внимание на домакина. Най-после Рид, малко оскърбен в своята гордост, се представи на детектива:

— Знаете ли, аз съм авторът на романа „Седемте часовника“...

— А, вие ли сте авторът? Чел съм го. Твърде хубав детективски роман. След това той се обърна, огледа бравата, после прозореца и касата, след това се облегна на едно кресло и запали лулата си.

— Дали знаете кой може да е сторил това? — запита Рид.

— Зная! Това е един млад черноок човек, на около тридесет и пет години. Има белег над лявото си око.

— Учудва ме само това, че определихте чертите му, но не знаете неговото име.

— И него зная. Нарича се Хартиган — отговори уверено детективът.

— Сигурни ли сте в това?

— Ами че това е очевидно — отвърна детективът. — Познавам вече неговият начин на действие. Той си има специален, но особен метод. Не носи никога ръкавици, а копринена кърпа, от която винаги остават ситни отпадъци.

— Тогава работата е много проста — каза Рид Гатри, но вече с учтив тон: — Сега трябва да се залови и да бъде съден.

— Виждате ли, практиката не е същата, както е в романите. При мен главната грижа не е да заловя престъпника, а да оборя неговото алиби и след това да убедя ония дванадесет в съдебната зала.

— А знаете ли къде се укрива той?

— Да се крие ли? Ами че той живее с жена си в Черидан Род.

Рид Гатри предложи колата си, но детективът отказа. Понеже Рид искаше да го съпроводи, те тръгнаха заедно с автобуса.

— Ето, тук живее той! — каза детективът Савен и посочи къщата.

Изкачиха се по стълбите. Детективът почука на една врата на втория етаж. Една жена с подозрителен изглед се показа.

— Не се тревожете, госпожо, няма нищо. След няколко дни всичко ще бъде наред.

— Пардон, господине!

— Аз съм доктор Браун! — представи се старият господин.

— Приятно ми е! Прощавайте за моето любопитство. Аз съм полицейски инспектор. Нали ваш пациент е господин Хартиган?

— О, господине, недейте, моля ви, и вие като полицаи да се месите в този случай. Това беше напълно моя грешка. Аз го съборих с автомобила си, но след нашето споразумение мисля, че е излишно да се меси полицията.

— Но, моля ви се, г-н Браун, можете ли да ми кажете кога се е случило това?

— Преди пет дни, във вторник.

— И оттогава непрестанно ли лежи?

— Ами... той е доста контузен, но сега е значително по-добре.

След малко детективът Савен стремглаво се спусна по стълбите и започна да тича по улицата, поради което Рид Гатри едва го стигаше.

— Хартиган е в кревата, той няма да избяга, но да видим какво става с доктора! — говореше детективът на Рид Гатри.

Разбира се, д-р Браун след едно скитане от десетина минути по улицата влезе през една врата на двора и позвъни на друга врата. Излезе едно момиче, пропусна го вътре и след това затвори вратата.

Детективът и Рид дойдоха до вратата, на една метална табличка пишеше „Д-р Браун“. Детективът завъртя глава.

— Това разваля от основи моята предпоставка. Но нищо, пак ще влезем.

Същото онова момиче им отвори вратата.

— Вкъщи ли се намира д-р Браун? — запита детективът.

— Докторът го няма вкъщи, но скоро ще се върне. Заповядайте и го почакайте малко.

— Но как така? Не отворихте ли преди малко вратата за доктора?

— Не, аз никога не му отварям вратата, защото той си има ключ.

— Добре, госпожице, позволете ни да влезем в чакалнята.

Когато влязоха там, на един стол завариха да седи доктор Браун. Савен се приближи учтиво до него:

— Аз мисля, че е по-добре да тръгнете с нас! — каза му детективът.

— Виждате ли — говореше инспекторът детектив на Рид, като пушеше една лула. — Знаех, че Хартиган е извършил кражбата, но не знаех какво алиби ще представи. Мъчно е без това да убедиш съдиите. Това са добродушни хора, които нямат никакво понятие от престъпност и престъпници, а вярват наивно в техните показания. Когато ви показах къщата, в която живее Хартиган, видях как пердето се спуска. Те са ни очаквали. Щом влязохме в коридора, там са били „докторът“ и жена му. Трикът е наистина гениален и лъжливият доктор отлично играеше ролята си. Малко се поколебах, когато прочетох табелата, но после всичко се оправя. А това е най-важното, нали?

Ф. ПОЛ ДОХОДНА ПРОФЕСИЯ

Еlegantният господин влезе в хола на хотел „Палас“ в Чарлстон.

— Мога ли да получа една стая?

Рецепционистът се поклони дълбоко:

— Моля, господине, заедно с баня на III етаж!

— Добре, занесете ми багажа.

* * *

В събота някой похлопа на вратата на elegantния господин. Келнерът носеше сметката. Гостът погледна бележката, след това извади чековата си книжка, написа чек и го даде на келнера.

— Извинете, господине — каза келнерът, — получаваме сметките само в пари.

— За съжаление това е невъзможно! — отвърна учтиво гостът. — Във всеки случай касиерът може да попита банката и ще види, че чекът има покритие.

Чекът беше редовен и след пладне, когато мистър Вебс минаваше през хола, директорът на хотела се извини заради „неучтивостта на келнера“.

— Нищо, нищо — усмихна се мистър Вебс. — Тъй като съм за първи път във вашия хотел, това е съвсем естествено... Днес човек трябва да бъде предпазлив. Но исках да ви питам има ли тук някой първокласен бижутериен магазин?

— Магазинът на бижутера Сандерс, намира се на ъгъла. Това е най-добрият бижутериен магазин.

— Благодаря.

* * *

Мистър Вебс внимателно преглеждаше пръстена.

— Колко струва? — попита той най-сетне.

— Две хиляди долара — отвърна бижутерът Сандерс. — Брилянтът има 24 карата и е съвършено чист.

— Добре — каза мистър Вебс, — ще го купя.

Бижутерът се усмихна задоволено, но когато мистър Вебс извади чековата си книжка, престана да се усмихва.

— Извинете — каза той, — но досега не съм имал честта да ви познавам.

— За съжаление не нося пари в себе си. Ако искате, можете да се осведомите в моята банка.

— Вече е късно. В събота следобед банките са затворени.

— Тогава попитайте в моя хотел. Директорът ще ви каже...

Намръщен и недоверчив, бижутерът взе слушалката на телефона и малко по-късно, след кратък разговор, отново се усмихна.

— Добре, господине! Достатъчен ми е вашият чек. Извинете ме, моля ви се.

— Естествено... Вие ме виждате за пръв път, а днес човек трябва да бъде предпазлив.

С пръстен в джоба, изпроводен с усмивките на бижутера, Вебс излезе от магазина.

* * *

Половин час по-късно в бижутерийния магазин на господин Сандерс позвъни телефонът.

— Ало, кой е? Гренберг? Добър ден. Какво има? Предложили са ви един пръстен за 800 долара? Но защо ми съобщавате това? Какво? Четири карата, съвсем чист? Гренберг, драги мой Гренберг, това е моят пръстен! Задръжте крадеца! Излъгал ме е и ми е дал фалшив чек. Отишъл си е. Отивам веднага в полицията!

* * *

Полицията пристигна в момента, когато мистър Вебс прибираще багажа си.

— Вие сте купили от бижутера Сандерс бриляnten пръстен за 2000 долара, а след това сте го продали за 800 долара на бижутера Гренберг — каза строго полицейският инспектор.

— Вярно е! — отвърна мистър Вебс спокойно.

— А сте го платили с фалшив чек! — продължи инспекторът.

— Не! — започна да протестира Вебс. — Чекът има покритие! Питайте директора на хотела.

— А! Сигурно и него сте измамили. Как ще обясните това: купувате пръстен за 2000 долара и веднага след това го продавате за осемстотин?

— Това поне не е нещо чудно. Трябваша ми пари, а банките бяха затворени. Трябваше да пътувам бързо по работа.

— Ха-ха-ха!... — изсмя се полицейският инспектор. — Банките са затворени. Именно в това е вашият трик, измамнико! В името на закона вие сте арестуван.

Арестуваният спокойно взе шапката си.

— Хайде — каза той, — но ви обръщам внимание, че по-късно вас ще държа отговорни заради противозаконно лишаване от свобода и за вредите и загубите, които ще претърпя от работата си. А това е най-малко...

* * *

— Да! — каза адвокатът на своя клиент — бижутера Сандерс. — Вие сте сгрешили тогава, защото въз основа само на едно съмнение сте лишили човека от свобода. Както знаете, чекът е бил редовен и банката ви е изплатила сумата. Но мистър Вебс е останал три дни в затвора и е подал оплакване заради изгубеното време, искайки обезщетение от 10 000 долара. Освен това е поискал 10 000 долара за накърняване на честта му и съдът ви осъжда да заплатите общо 20 000 долара. За съжаление не успях нищо да сторя във ваша защита.

* * *

Един елегантен господин минаваше през хола на хотел „Палас“ в Лос Анджелис. Директорът се приближи до него, извинявайки се:

— Извинете, мистър Вебс. Станало е недоразумение. С удоволствие ще приемем вашия чек.

— Добре, добре! — потупа го по рамото Вебс. — Аз съм за пръв път във вашия хотел и това е съвсем естествено... Днес човек трябва да бъде предпазлив. Но кажете ми, имате ли в града някой първокласен бижутериен магазин? ...

ЕДГАР УОЛЪС

АНТЪНИ СЕ ЗАНИМАВА С БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

Една вечер Антъни Нютън седеше с приятеля си Бил до отворения прозорец. Приятелите мълчаливо пушеха:

— Бил, знаеш ли кой е Теодор Матч? — запита Антъни.

— Кралят на търговското мореплаване! — веднага отговори Бил.

— Да! Но кралят на търговското мореплаване е преди всичко предвидлив човек. Той толкова се страхува от фалит, че в края на краищата не знае какво да прави с парите си. И ето, този Теодор Матч, който щедро се занимаваше с благотворителност през време на войната, ще внесе своята лепта във фонда на внука на героя, който се би при Трафалгар. А внукът съм аз!

— Матч не е голям мерзавец. Миналата седмица той подари на една библиотека...

— Това дарение беше предварително обмислено. Преди всичко той желае да стане „сър“ Теодор Матч. Но най-напред съвсем неочаквано ще пожертва за моя фонд 8000 фунта!

На другия ден Антъни даде визитната си картичка на дежурния писар и след час и половина бе приет от Теодор Матч.

— Много ми е приятно да се запозная с вас, г-н Антъни Нютън. С какво мога да ви бъда полезен? Може би ще ме накарате да платя 10 000 фунта и да търся съкровище? Или ще ми предложите милионен дял в някое „предприятие“?

За миг Антъни се смути, но веднага отговори:

— О, нямам нужда от такава голяма сума.

— Както виждате, добре съм осведомен за вашите машинации. Както съм разбрал, вашата цел е да „отървете“ богатите хора от тежкото бреме на „излишните“ пари.

— Не сте се излъгали!

— Отлично! — извика Матч. — Тогава може би ще ми разкажете чистосърдечно по какъв начин се каните да ме оберете.

— Реших да основа фонд за вдовиците и сираците на моряците от търговския флот.

— И каква сума се каните да измъкнете от мен?

— Мисля, че 8000 фунта са достатъчно.

— Жалко, че не са 8 000 000.

— Аз ви моля най-сериозно да отговорите на въпроса ми: Съгласен ли сте да направите дарение за спомената вече благотворителна цел?

— Нито петак! Нито петак. Покажете ми човек, който може да „измъкне“ от мен тези пари, и аз на драго сърце ще се покоря с участието си. Ако вие сам или с Бил успеете чрез някаква хитрост — подправянето, грабежът и мошеничеството се изключват, — моля, заповядайте. Ако успеете да ме изиграете, то ви обещавам да не ви преследвам.

— Довиждане, г-н Матч!

През следващите дни Теодор Матч най-грижливо проверяваше всички книжа, които подписваше. На четвъртия ден г-н Матч случайно срещна Антъни Нютън на улицата.

— Е, как е работата ви?

— Аз вече усещам вашите банкноти в джоба си, г-н Матч! Вие казахте, че съм самонадеян.

— И че това ще ме погуби.

— Разбира се. Ако не сте такъв, бихте ли ми дали един чек за 8000 фунта. Имам предвид, разбира се, че всеки момент можете да спрете изплащането.

— Добре! — извика засегнатият „крал“. — Наречете го дори „излишна самонадеяност“, но аз съм съгласен да ви издам такъв чек.

— Обещавам ви, че ако не сполуча да измъкна тая сума от вас, никога вече няма да ви досаждам.

— Благодаря много, г-н Матч! — каза Антъни Нютън и излезе.

Веднага Теодор Матч по телефона заповяда да не се изплаща този чек.

Той се радваше, че е изиграл противника си и с нетърпение зачака развързката на тази история. Вечерта и утрото на другия ден

минаха спокойно. В 13,30 ч Матч получи следната телеграма: „Сърдечни поздрави и благодарности за вашата помощ, Фарел.“

— Кой е този Фарел?

В същия миг в стаята влезе синът му:

— Татко, защо не ми каза нито дума за дарението си?

— Какво дарение?

— За фонда на Уелския принц.

— А колко съм пожертвал наистина?

— 8000 фунта!... Току-що прочетох в следобедните вестници.

Г-н Матч нервно се отпусна в креслото.

— Дявол да го вземе!... А какво пишат вестниците? Я прочети.

Синът му се облегна на стената и зачете: „Във фонда на Уелския принц е постъпило във формата на чек за 8000 фунта едно щедро дарение от г-н Теодор Матч“.

— Ето каква е била неговата хитрост!

— Татко, наистина ли издаде чек?

— Да!... Той не е могъл да измъкне тези пари за себе си и затова ги е предназначил за благотворителна цел.

— Тогава се откажи! Спри изплащането на чека!

— Не говори глупости! Сега, когато работата е добила такава гласност, да спра изплащането е лудост. Аз не мога да стана за смях на цялата страна. — Матч въздъхна дълбоко и отиде до телефона.

— Ало, Джилберт! Нали помните, вчера спрях плащането на един чек... Може да платите по него парите... Да, да!... Да платите, разбира се!

На другата сутрин го очакваше нов удар. Всички вестници бяха поместили следното съобщение: „Вчера по погрешка беше съобщено, че щедрото дарение на г-н Матч е предназначено за фонда на Уелския принц. Всъщност, както научихме днес, тези пари ще отидат за учредения от г-н Антъни Нютън фонд за постройка на приют за вдовиците и сираците на моряците от търговския флот“.

— Значи той наистина ме надхитри!

За миг Теодор Матч се замисли, после набра телефонния номер на Антъни Нютън.

— Ало, вие ли сте, г-н Нютън? — каза той с весела усмивка. — Когато ви дотегне бандитската кариера, ще ви взема за съдружник във фирмата си.

— За нищо на света! — се чу смеещият се глас на Антъни. —
Въобще не мечтайте за такова нещо! По този начин няма да си върнете
парите...

Г-н Теодор Матч окачи слушалката и тихо се засмя.

ЕДГАР УОЛЪС

СЪКРОВИЩЕТО

— Полюбувайте се! — каза Антъни, като показа ред от портрети. — Това са Уилям Мак Нил — кралят на месото, това е Теодор Матч — кралят на корабите, а това е Никола Флек — кралят на хранителните продукти. С тяхна помощ ние с теб, Бил, ще станем богаташи.

— Ти си се побъркал!

— Напротив, Бил! Само част от излишъците, спечелени от тях по време на войната, ще минат в нашите джобове... Слушай сега: „Малката касичка от червено дърво, съдържаща разни ръкописи, се падна на г-н Никола Флек“. Това е! А г-н Флек е прочут колекционер и голям нехранимайко.

Антъни бръкна в джоба си, извади една бележка, погледна я и авторитетно каза:

— Слушай, ти ще купиш малката къщичка в Кент, но едва след като потвърдя това.

Един час по-късно Бил пътуваше с влака към Кент. В това време Антъни упорито пишеше с дребен почерк върху пожълтели пергаментови листове.

Рано на другата сутрин Антъни Нютън стоеше пред Никола Флек.

— Ако не се лъжа, вие сте купили на търг една малка касичка, съдържаща разни ръкописи.

— Да, така е! Но ръкописите не са ценни. Аз дори не съм ги разглеждал.

— Господине, един от моите клиенти бил предал на господаря си документ, чието съдържание не съм упълномощен да ви съобщя. Той е умрял преди няколко години, но роднините му търсят документа. Предлагам ви 200 фунта. Документът е едно писмо с името на Самуелс.

Господин Флек беше човек на сделките. Той разбра, че никой няма да предлага 200 фунта за документ, ако той не струва по-скъпо.

Той излезе и скоро се завърна с касичката.

— Значи, вие казвате, че е писмо?

Антъни се наведе, леко кимна, потвърждавайки думите на събеседника си. След секунда листчетата, които беше писал, се намираха между другите писма.

— Трябва да си помисля — каза господин Флек. — След няколко дни ще ви дам отговора си.

Веднага след като излезе от къщата, Антъни изпрати до приятеля си бил телеграма с текст: „Купи къщата“.

След четири дена пред къщичката в Кент спря разкошен автомобил. От него слезе г-н Флек.

На входа се показва Бил, облечен като селянин.

— Добро утро! Ваша ли е къщата?

— Да, господине!

— А можете ли да ми кажете кои са били предишните й собственици?

— Не мога да си спомня точно името, но май че беше нещо като Самсон.

— Да не е Самуелс?

— Да, да, да! Самуелс! Най-последно си спомних!

— Извинете, но колко платихте за къщичката?

— О, всичките си спестявания.

— А за колко бихте ми я продали.

— Да я продам? — запита Бил. — Нямам подобно намерение. Мисля да се занимавам с птицевъдство.

— Оставете птицевъдството настрана. Е, за 100 фунта ще ми я продадете ли?

— Не! Дори и 1000 фунта да ми предлагате, няма да я продам. Още повече че за нея се носят разни слухове. Мнозина искат да я купят от мен.

— Казах ви! Аз харесвам тази къщичка и искам да я купя! — говореше Никола Флек. — Съгласен съм да ви платя за нея... разумна цена.

След един час г-н Флек седна в автомобила си. До него седна Бил и заминаха към една голяма лондонска банка. Едва след като Флек му наброи голяма сума в банкноти, той му даде крепостен акт за продажбата на къщата.

Рано сутринта на другия ден Никола Флек, кралят на хранителните продукти и маслото, копаеше в градината. След половин час лопатата удари в една четвъртита каменна плоча, флек с треперещи ръце я вдигна и видя тенекиена кутия. Въпреки тежестта ѝ тя му се струваше лека като перце. Когато я отвори, Флек видя, че е пълна с пясък до половината. Когато разрови пясъка, се показа малко парче хартия. Това беше визитната картичка на Антъни Нютън. В долния ѝ край със ситен почерк беше написано: „Един от нещастните купувачи на масло“.

ДЖЕК ФОКС

ПОСЛЕДНИЯТ ШАНС

Беше полунощ, валеше дъжд и именно тогава видях, че шосето е затворено от полицията. Четири полицейски коли със запалени фарове стояха по средата. Натиснах спирачката. Момчето, което седеше до мен, полетя към ветроупорното стъкло, изправи се и притисна ловджийския си нож в ребрата ми:

— По дяволите, само една ненужна дума и ще ви пробода!

Обърнах глава и го погледнах. Лицето му изглеждаше побеляло като стена, но явно беше решено на всичко. Беше облечено в джинси и кожено яке, а на краката си имаше захабени обувки.

Спря ме преди четвърт час, когато трябваше да намаля, движейки се по страничния път. Отвори дясната врата, промъкна се на седалката до мен и притисна към гърдите ми широкия си нож.

— Избягах по време на работа навън от затвора „Лоджи Уел“ — каза то. — Имам доживотна присъда за убийство. Само младостта ми ме спаси от електрическия стол. Пътувайте нататък, ако ви е мил животът!

Нямах изход. Дадох газ и тръгнахме. Сега ни спря полицията. Вратата на една от колите се отвори и се приближиха двама полицаи. Единият насочи прожектора си, а вторият дойде при нас.

— Какво се е случило? — запитах аз и почувствах, че гласът ми звучи като чужд.

— Закъде пътувате?

— До следващото селище, до Сънър. Отивам при жена си — отговорих аз.

— Името?

— Бен Месън.

— Свидетелството за правоуправление у вас ли е?

— Естествено — отвърнах и извадих портмонето си от джоба на панталоните и издърпах свидетелството. Подадох го на полицаия и той

насочи към него фенерчето си, след това кимна с глава и освети момчето, седящо до мен.

— А този кой е?

— Братовчед ми Хари — отговорих прибързано.

— Живее при вас на „Грейндж Роуд“?

— Да.

— През нощта да сте забелязали нещо подозрително!

— Какво по-точно?

— Нещо да са правили с автомобила ви?

Отдъхнах си.

— Нищо не съм забелязал — изведнъж ми хрумна нещо. Лявата си ръка държах на коляното и сега започнах да я приближавам към дръжката на вратата. Високо, овладявайки треперенето на гласа си, попитах:

— Какво точно е станало?

— На „Болдуин Корнър“ са нападнали мъж, горе-долу преди три часа.

Бил е бижутер от Чикаго. Нападателят е откраднал нешлифовани диаманти на стойност 200 000 долара.

— Знаете ли кой го е направил?

— Засега не. Знаем само, че е пътувал с откраднат автомобил. Ударил е бижутера с нещо твърдо по главата, но за щастие не твърде силно. Скоро след това човекът дошъл на себе си и вдигнал тревога, но престъпникът изчезнал.

— Защо тогава спирате всички автомобили, като знаете с какъв точно е избягал?

— Не пътува вече с него. Разбил го е в едно дърво двадесет минути след нападението.

— По дяволите — промърморих аз. Ръката ми вече лежеше на дръжката на вратата. Сега трябваше да я натисна и да изскоча от автомобила по-бързо, отколкото можеше да ме настигне и прободене ножът на момчето.

— Вуйчо Бен — обади се в този момент момчето, — вече трябва да тръгваме, леля Ан ни чака...

Не довърши, когато успях да натисна дръжката и светкавично изскочих, крещейки:

— Ето го престъпника, когото търсите. Скочи в колата, заплашвайки ме с нож... Задръжте го!

Момчето понечи да избяга, но го достигнаха куршумите на полицаите. Отдъхнах си. Един от полицаите клекна до трупа и започна да го претърсва.

— Няма нищо — каза той. — Никакви документи.

— Може би ги е скрил в колата? — каза другият.

Претърсиха вътрешността на автомобила, но и тук нямаше нищо.

— Мога ли да си тръгвам? — запитах аз. — Жена ми вече сигурно се ядосва.

— Разбира се — каза един от полицаите. — Можете да тръгвате. Ако ни потрябвате, ще ви извикаме.

Преминах покрай полицейските коли и дадох газ. Сега наистина си отдъхнах свободно. Грешка беше, че ударих толкова слабо бижутера. Втората грешка беше твърде бързото каране с откраднатия автомобил и разбиването му в дървото. Удаде ми се да открадна и друга кола, на някой си Бен Месън. За щастие свидетелството за правоуправление беше в жабката. Ужасно ме беше страх, че няма да успея да изскоча от колата и момчето ще ме засегне с ножа. Това беше последният ми шанс. Ако ме беше ранил, полицаите щяха да пожелаят да ме превържат и тогава щяха да открият в пазвата ми торбичката с нешлифованите диаманти.

МОРИС РОЛАН

УБИЙСТВОТО ВЪВ ВИЛАТА

За повечето жители на парижките предградия адът започва в седем часа сутринта от понеделник и продължава до вечерта на петък. След това, през уикенда, настъпва общо успокояване, изпълнено с блаженство — толкова дългоочаквано и завоювано на такава висока цена. Почивка на зелена поляна, голф или крикет, мила и добра жена, която предугажда желанията на мъжа си по израза на лицето му.

С Жерар Дюмонтел ставаше обратното. Идващата събота му предвещаваше ад. За него уикендът олицетворяваше жена му Полет — с необузданата си злоба и с непоносимите ѝ посегателства върху личната му свобода.

— Чу ли какво ти казах? Махни вратовръзката и се преоблечи — да не започнеш да поправяш батерията на кухненската чешма с новия си костюм! И запомни — чичо Арман ни покани довечера на кафе! Постарай се да бъдеш любезен и да не подхващаш с него разговор на политически теми.

На всичко отгоре Полет беше и патологично стисната.

— Само една цигара следобед — тази кутия трябва да ти стигне за цялата седмица. Надявам се, че няма да отвориш още една бутилка вино — то пак поскъпна. Какво? Да купим нова риза? Полудя ли? Ще преобърна яката на старата.

Впрочем Полет проявяваше абсолютно спокойствие точно там, където е неуместно — на съпругеското ложе. Става дума не за студенина, а за вцепенение.

За щастие на Жерар още от понеделник този ад се сменяше с вълшебния чар на Надин. Тя беше неописуема, ежедневна наслада от момента, когато бяха узаконени нейните секретарски задължения при него. В присъствието на Надин Жерар изцяло се преобразяваше. Неговата делова хватка преди две години му подсказа хитрост, на която Полет се хвана лесно.

— В наше време, скъпа, директор на голямо предприятие не бива да се задоволява с постигнатото. Той, за да е на ниво постоянно, трябва да се самоусъвършенства, да посещава вечерни курсове по информатика, делови игри, изучаване на пазарната конюнктура и какво ли не още.

Полет не посмя да възрази срещу тези аргументи, тъй като ставаше дума за финансово благополучие. И, разбира се, не подозираше, че мъжът ѝ обогатява образованието си в уютна мансарда в обятията на очарователната Надин. Часовете, които Жерар прекарваше там, бяха изпълнени с наслада и с обяснения в любов. Реалистично настроената Надин възприемаше клетвите за вярност с лека ирония:

— Не ми говори за бъдещето, скъпи! Твоето бъдеще е Полет! Ти никога няма да посмееш да скъсаш с нея, даже и не мислиш за развод, нали?

— Ще стане ужасен скандал! — съгласяваше се Жерар. — Тя ще настрои срещу мен целия свят. А на нас с теб ни е много добре и така...

Този ден нещастният Жерар дори не предполагаше какво ще му поднесе ужасната съпруга в събота.

— Сега, когато чичо ми умря, аз ставам пълновластна господарка на 60 хектара земя, така че в края на лятото ще се преместим в моето имение в Перигор. Там ще се наложи да си намериш работа. Надявам се, че след две години обучение в курсовете това няма да те затрудни.

— Но...

— Без „но“! Реших и толкова!

— Но...

— Стига приказки! Млъкни!

В този момент в главата му се мярна мисъл за убийство. Мисъл, с която заживя: „Единствената възможност да се отърва от жена си, която съсипва живота ми — си казваше наум Жерар, — е аз да унищожа нейния! И тогава Надин ще ми принадлежи, както и шестдесетте хектара.“

Въпреки това любовта на най-прекрасната жена на света не си струваше риска да прекара остатъка от живота си зад решетките. Жерар беше реалист. Убийството е чудесен изход, но ако няма... труп. Той си спомни изказването на криминалист: „Онези убийци, които

успеят да решат проблема с трупа, в повечето случаи остават ненаказани.“

След няколко безсънни нощи, когато напразно си блъскаше главата как да се избави от седемдесеткилограмовото тяло на Полет, Жерар се предаде, примири се със съдбата си.

Но веднъж напролет, в ясното слънчево навечерие на Великден, съдбата го изненада. Този ден всички, които имаха тази възможност, излязоха сред природата. Всички освен, разбира се, съпрузите Дюмонтел. Полет реши, че пътешествието е излишно разточителство, че може да почива и вкъщи, като се занимава със стопанството, особено ако мъжът ѝ помага.

— Облечи старите дрехи и разтреби вехториите в мазата! — изкомандва тя.

— Мога ли да взема радиото? — страхливо попита Жерар. — Ще предават футболен мач от първенството за купата.

— Вземи каквото щещ, но побързай! До довечера да си оправил всичко там!

— До довечера ще свърша, скъпа!

Тези думи се оказаха пророчески, макар че нито Жерар, нито съпругата му прозряха истинския им смисъл.

След предаването на футболната среща по радиото предадоха последните новини. След това съобщиха, че Централният универсален магазин в Париж е обхванат от пожар:

— Огънят напредва... Цялата сграда се превърна в гигантски факел...

Нашите репортери съобщават от мястото на събитието...

Репортерите, задъхвайки се, описваха подробно огромния пожар в центъра на Париж в здрача на предвеликденската събота. Сензация, каквато рядко се случва!

— Кошмар! Зловеща картина!... За съжаление, броят на жертвите продължава да нараства... Множество овъглени трупове... Трудно, а в някои случаи дори е невъзможно да бъдат идентифицирани...

Последната фраза се оказа решаваща.

* * *

В 16,30 часа Жерар отново се появи в кухнята.

— Ужас! Централният универсален магазин гори... Съобщават за десетки трупове... Дори не могат да идентифицират някои...

— Виж ти! Само като си помисля. Ако се бях съблазнила от великденската разпродажба, аз също щях да бъда там! Не смяташ ли, че щяха трудно да идентифицират и моя труп?

— Може би много по-трудно, отколкото си мислиш! — с удоволствие Жерар се съгласи с нея за пръв път през последните години и застана по-близо до жена си.

* * *

Той избра запусъто ъгълче в градината и като си подсвиркваше весело, изкопа дълбока яма. След един час тялото на Полет остана на дъното ѝ, под двуметровия пласт ръст. Когато настъпи нощта, Жерар телефонира в полицията:

— Ало! Какво стана с Централния универсален магазин? Жена ми отиде там... Още я няма... не се е върнала. Аз не съм на себе си от ужасни предчувствия... А, да, разбира се... фамилията ми... адресът... телефонният номер...

Когато най-сетне остави слушалката, Жерар с облекчение въздъхна. След това си наля двойна порция уиски и се поздрави с успешния край: „За полицията трупа на жена ми се намира на 20 километра отук... Просто като яйцето на Колумб! И никой няма да се сети...“

* * *

Полицейският комисар се почеса по тила и се обърна към групата сътрудници, седящи пред него:

— Сега пък телефонира някой си Жерар Дюмонтел. През последния час това е дванадесетото съобщение от подобен род! Колко ли още женени мъже живеят по вилите в парижките предградия?... Така че, момчета, налага се да претърсите системно, много внимателно

района. Бас държа, че там ще намерите на не едно място току-що разкопана пръст.

Издание:
Вестник „Стандарт“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.